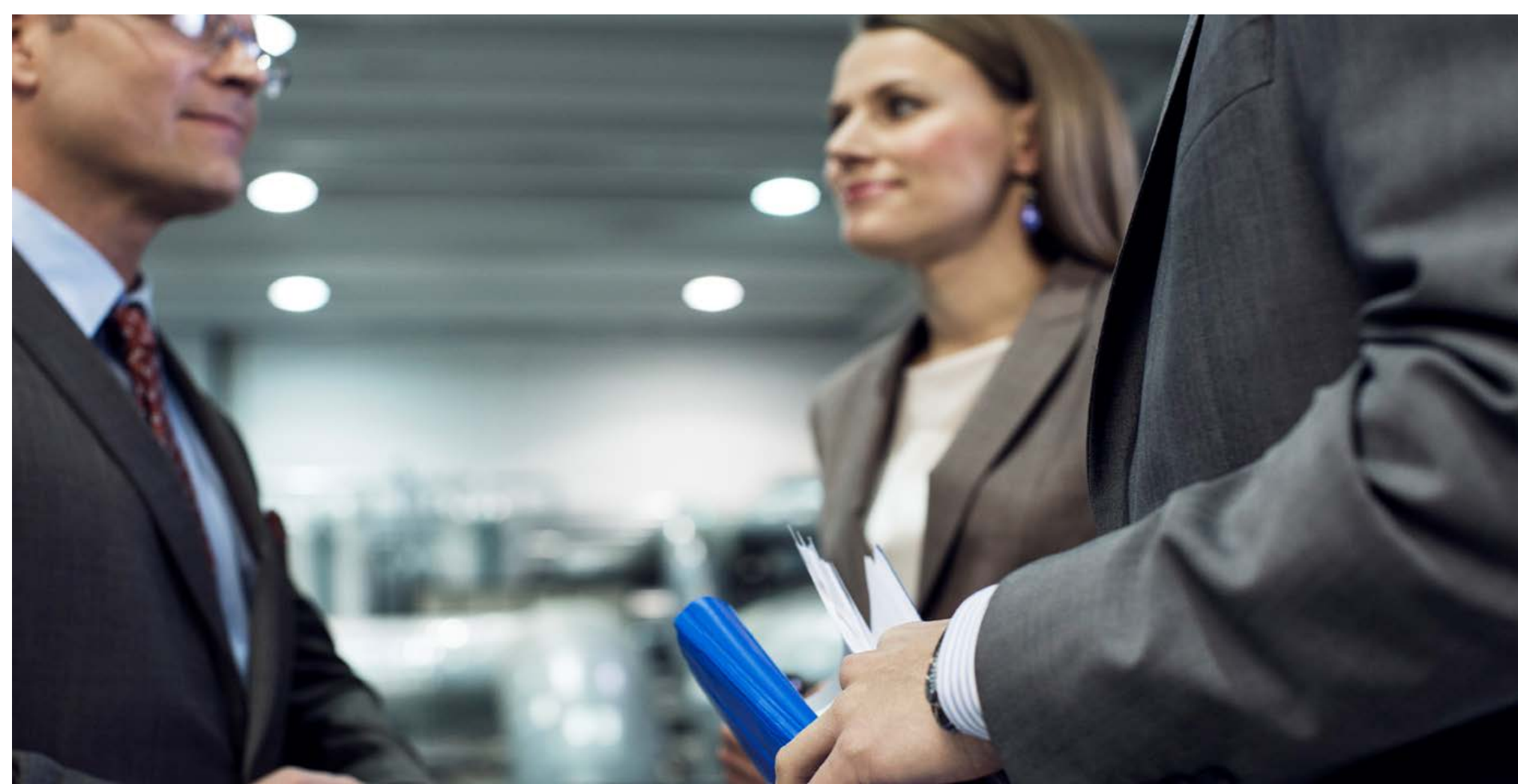

A blurred background image showing three business professionals in an office setting. On the left, a man in a suit and glasses is looking towards the center. In the middle, a woman in a grey blazer is looking towards the right. On the right, the arm and hand of another person in a suit are visible, holding a blue folder. The overall scene suggests a professional meeting or presentation.

OP-Pohjola-ryhmän osavuosisikatsaus 1.1.–31.3.2013

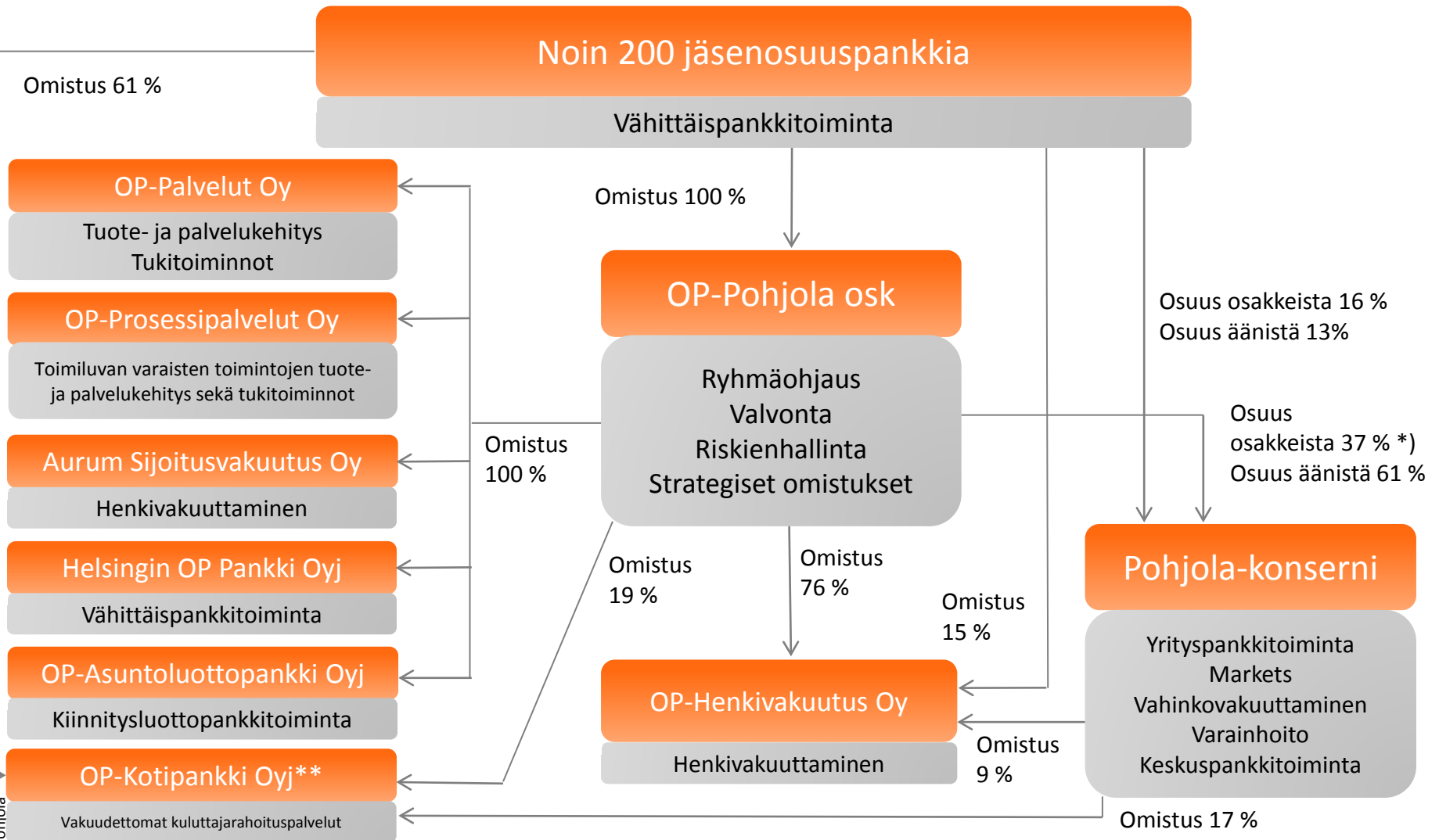
Sisällysluettelo

- OP-Pohjola-ryhmä
- Tulos
- Vuosineljännes
- Vakavaraisuus
- Tase
- Luotot ja asiakasvarat
- Asiakkaat ja jäsenet ym
- 5-vuotistarkastelu

OP-Pohjola-ryhmä

Rakenne, omistussuhteet ja työnjako OP-Pohjola-ryhmä

OP-Pohjola-ryhmän luottolaitokset vastaavat toistensa veloista ja sitoumuksista. Fiva valvoo OP-Pohjola-ryhmää konsolidoidusti.

*) sisältää myös OP-Pohjola osk:n tytäryhtiön OP-Henkivakuutus Oy:n 0,26 % omistussuuden

***) OP-Pohjola-ryhmän omistussuus 100 %, josta OP-Pohjola-keskusyhteisökonsernin omistussuus yhteensä 39 %

OP-Pohjola-ryhmän segmenttijako

Pankkitoiminta

- Osuuspankit, Helsingin OP Pankki Oyj, OP-Kotipankki Oyj ja OP-Asuntoluottopankki Oyj.
- Pohjola-konsernin pankkitoimintasegmentti
- Osuuspankkien Keskinäinen Vakuutusyhtiö

Vahinkovakuutus

- Pohjola Vakuutus Oy, Vakuutusosakeyhtiö Eurooppalainen, A-Vakuutus Oy, Seesam Insurance AS ja Pohjola Terveys Oy

Varallisuudenhoito

- Pohjola-konsernin varainhoitosegmentti
- OP-Henkivakuutus Oy, OP-Rahastoyhtiö Oy ja Aurum Sijoitusvakuutus Oy.

Muu toiminta

- OP-Pohjola osk, OP-Palvelut Oy, OP-Prosessipalvelut Oy ja Pohjolan konsernitoiminnot.

OP-Pohjola-ryhmän avainlukuja

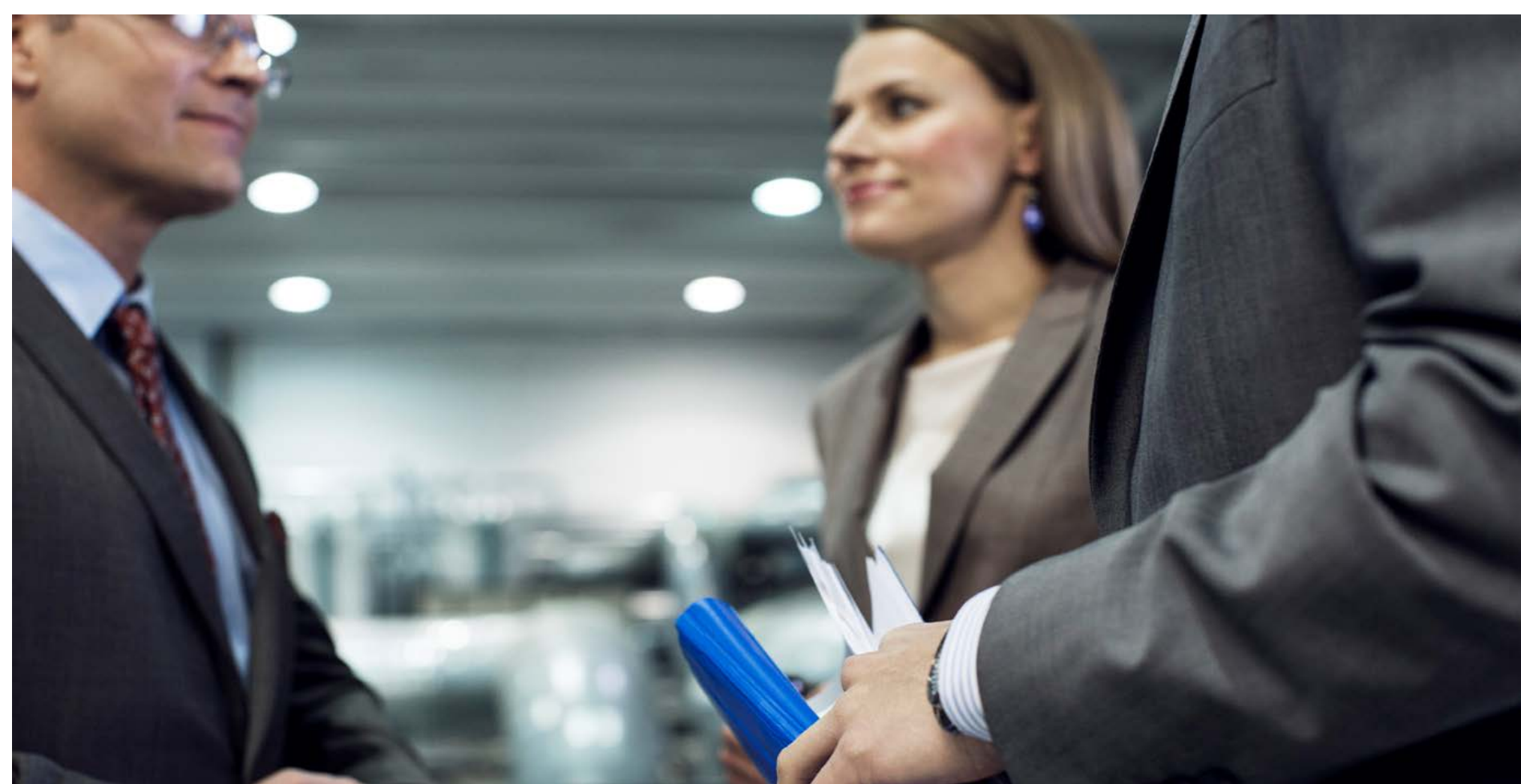
	1-3/2013	1-3/2012	Muutos, %	1-12/2012
Tulos ennen veroja, milj. e	234	199	17,5	586
Pankkitoiminta	99	144	-31,4	424
Vahinkovakuutus	55	15		92
Varallisuudenhoito	57	26		101
Palautukset omistajajäsenille ja OP- bonusasiakkaille	48	44	7,2	192
	31.3.2013	31.3.2012	Muutos, %	31.12.2012
Omien varojen suhde omien varojen vähimmäismäärään (Rava)	1,85	2,02	-0,17 *	1,90
Vakavaraisuussuhde, Core Tier 1, %	14,1	15,1	-1,1 *	14,1
Core Tier 1 ennen siirtymäsääntöjä, %	14,6	15,2	-0,6 *	14,8
Järjestämättömät saamiset luotto- ja takauksista, %	0,51	0,53	-0,02 *	0,46
Pankki- ja vakuutustoiminnan yhteiset asiakkaat (1000)	1 442	1 329	8,5	1 425

* suhdeluvun muutos

Keskinäinen vastuu, talletussuoja ja sijoittajien turva

- Yhteenliittymälainsäädännön mukaisesti osuuspankkien yhteenliittymä muodostuu keskusyhteisöstä (OP-Pohjola osk), keskusyhteisön jäsenluottolaitoksista, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvista yrityksistä sekä sellaisista luottolaitoksista, rahoituslaitoksista ja palveluyrityksistä, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yhdessä omistavat yli puolet.
- Keskusyhteisön jäseniä olivat katsauskauden lopussa OP-Pohjola-ryhmän osuuspankit sekä Pohjola Pankki Oyj, Helsingin OP Pankki Oyj, OP-Asuntoluottopankki Oyj, OP-Kotipankki Oyj ja OP-Prosessipalvelut Oy.
- Talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaan keskusyhteisö on oikeutettu ohjaamaan jäsenluottolaitoksia ja sillä on velvollisuus valvoa niiden toimintaa. Talletuspankkien yhteenliittymää valvotaan konsolidoidusti. Keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset ovat laissa säädetyllä tavalla keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista. Siten siis esimerkiksi OP-Pohjola-ryhmän vakuutusyhtiöt eivät kuulu keskinäisen vastuun piiriin.
- OP-Pohjola-ryhmään kuuluvia talletuspankkeja eli osuuspankkeja, Pohjola Pankki Oyj:tä, Helsingin OP Pankki Oyj:tä sekä OP-Kotipankki Oyj:tä pidetään talletussuojan osalta yhtenä pankkina. Myös sijoittajien korvausrahastoa koskevan lainsäädännön mukaan OP-Pohjola-ryhmää pidetään korvaussuojan osalta yhtenä kokonaisuutena.

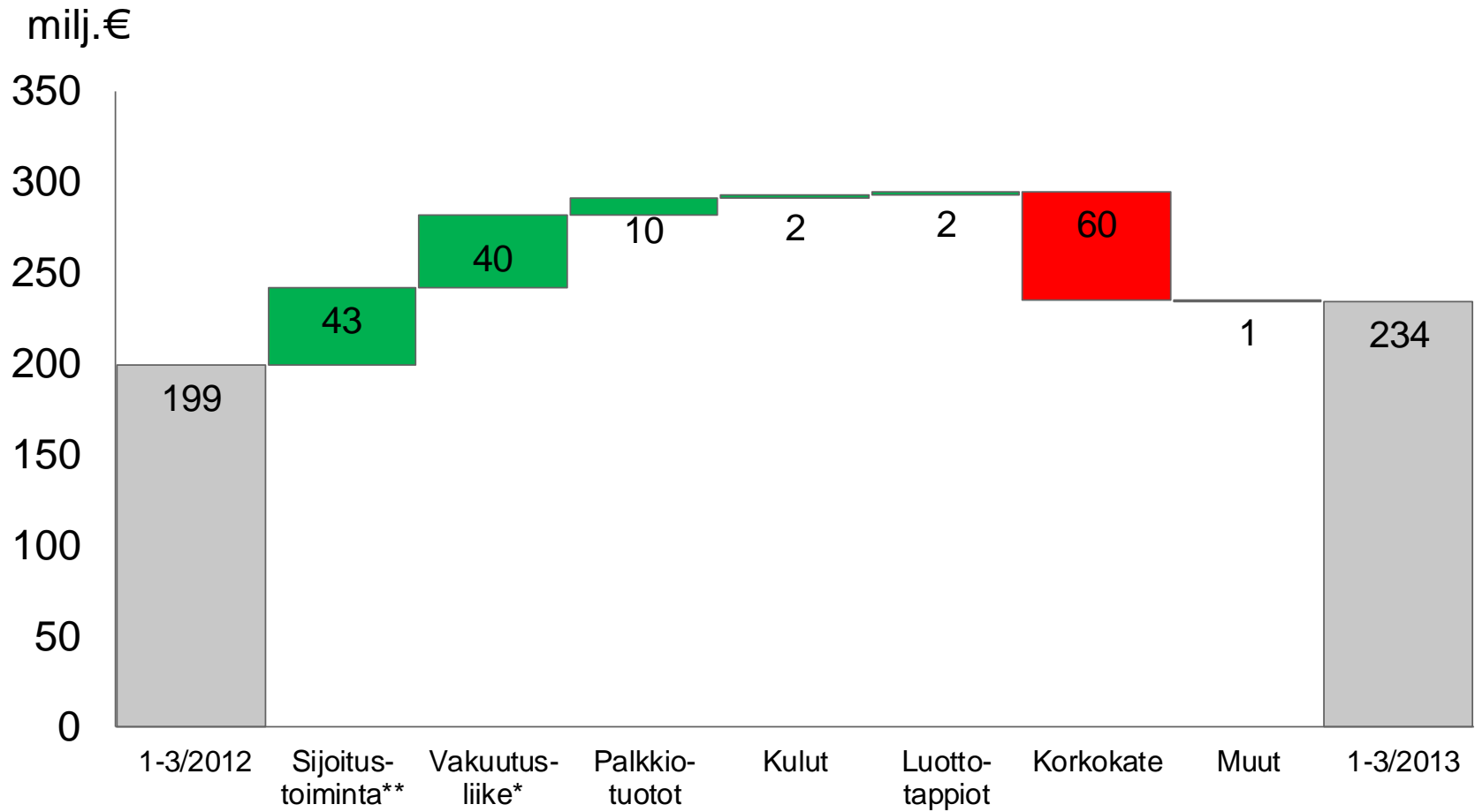

Tulos

OP-Pohjola-ryhmä

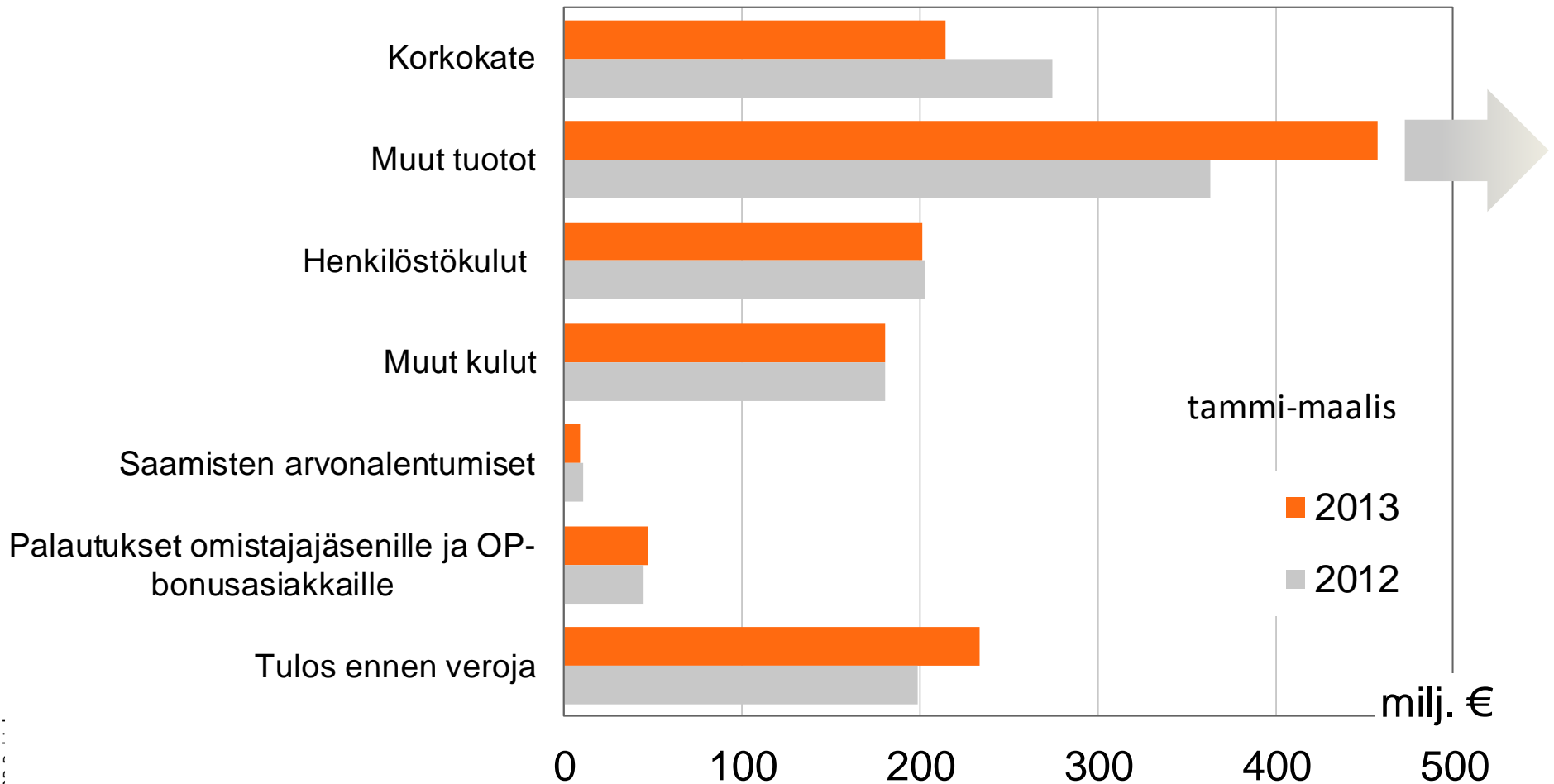
Tulos ennen veroja

*) Henki- ja vahinkovakuutus **) Sijoitustoiminta = Henkivak. sij.tuotot (pl. vastuovelkaa suojaavat johdannaiset) + Vahinkovak. sij.tuotot + Sij.toiminnan nettotuotot + Kaupankäynnin nettotuotot

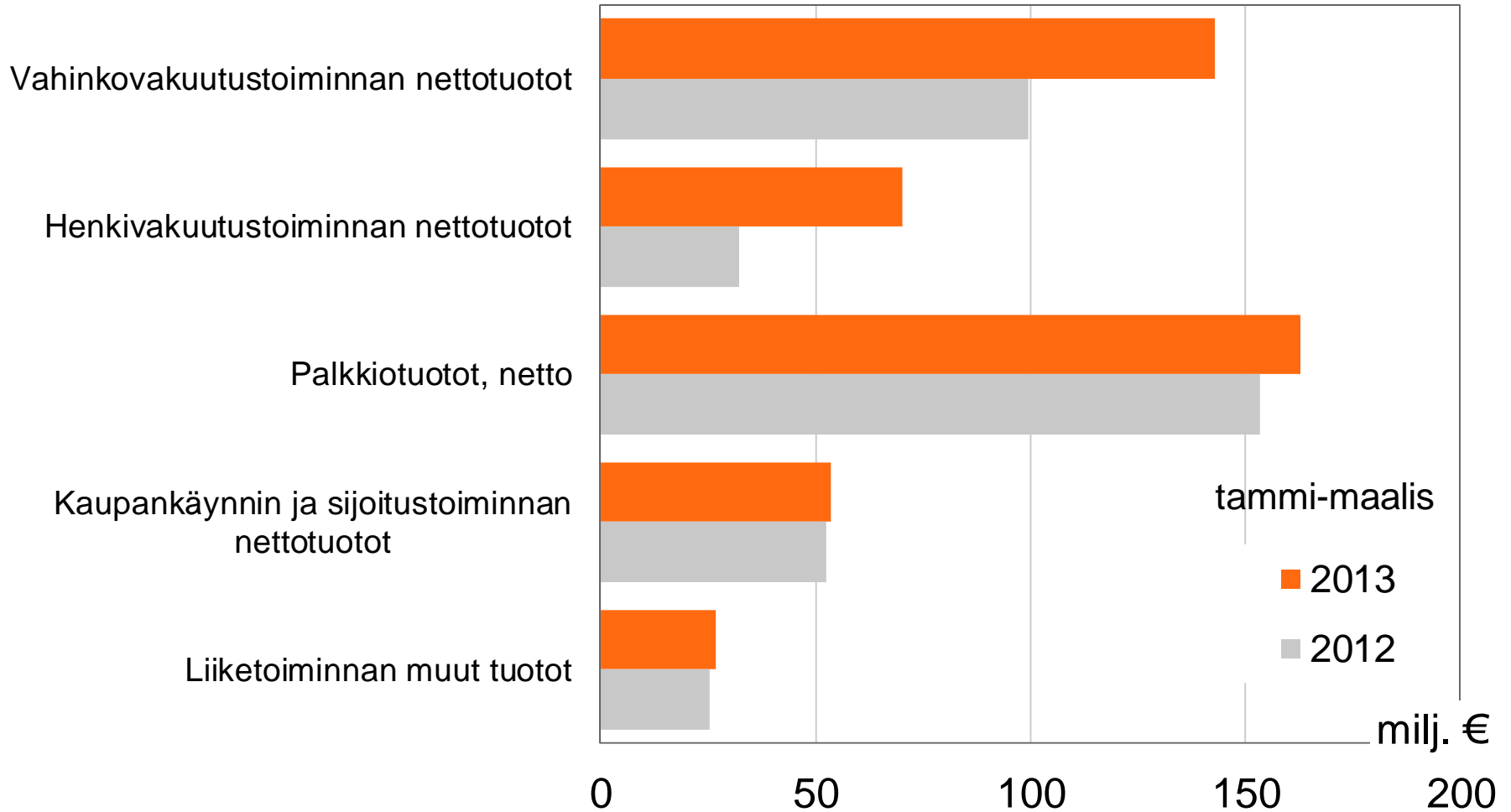
OP-Pohjola-ryhmä

Tuloslaskelman pääerät

OP-Pohjola-ryhmä Muut tuotot

OP-Pohjola-ryhmä

Tuloslaskelma

tammi-maalis milj. €	2013	2012	Muutos	
			milj. e	%
Korkotuotot	615	899	-284	-31,6
Korkokulut	401	625	-224	-35,8
Korkokate	214	274	-60	-21,9
Saamisten arvonalentumiset	9	11	-2	-16,5
Korkokate arvonalentumisten jälkeen	205	264	-58	-22,1
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	143	100	43	43,4
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	70	32	38	
Palkkiotuotot, netto	163	153	10	6,2
Kaupankäynnin nettotuotot	29	38	-8	-22,5
Sijoitustoiminnan nettotuotot	25	15	10	65,7
Liiketoiminnan muut tuotot	27	25	2	6,9
Henkilöstökulut	201	203	-2	-1,1
Muut hallintokulut	83	93	-10	-10,5
Liiketoiminnan muut kulut	98	87	10	11,7
Palautukset omistajajäsenille ja OP- bonusasiakkaille	48	44	3	7,2
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	0	0	
Tulos ennen veroja	234	199	35	17,5

OP-Pohjola-ryhmä

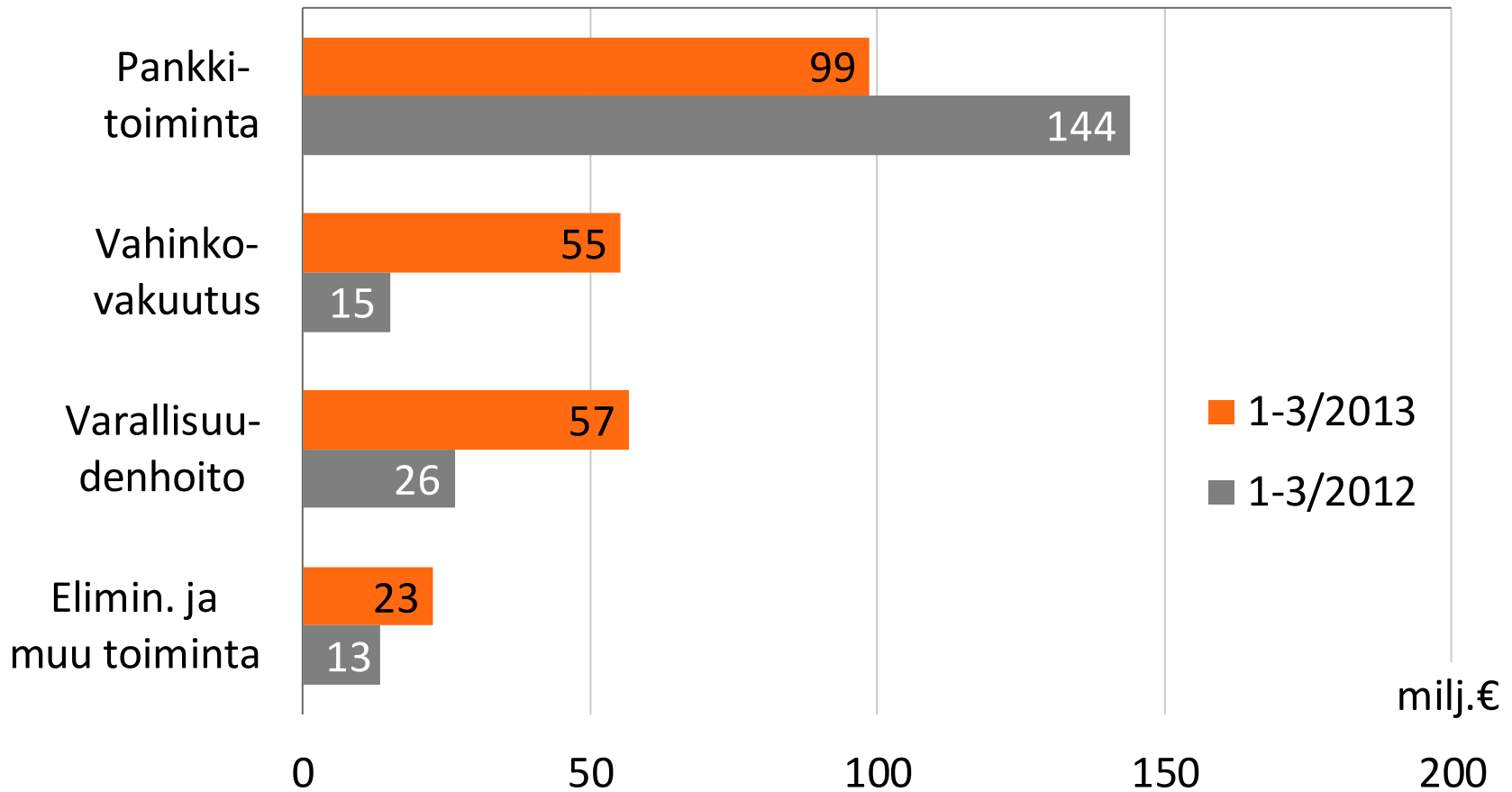
Segmenttikohtainen tuloslaskelma

1-3/2013

milj. €	Pankki- toiminta	Vahinko- vakuutus	Varallisuus- denhoito	Elimin. ja muu toiminta	Yhteensä
Korkokate	211	-5	1	8	214
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	0	143	0	0	143
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	0	0	41	30	70
Palkkiotuotot, netto	161	4	48	-50	163
Muut tuotot	46	3	12	20	81
Tuotot yhteensä	418	145	101	7	672
Henkilöstökulut	118	28	7	48	201
Muut kulut	145	62	38	-64	181
Kulut yhteensä	263	90	45	-16	382
Arvon alentumiset	9	0	0	0	8
Palautukset omistajajäsenille	48	0	0	0	48
Tulos ennen veroja	99	55	57	23	234
Kulujen suhde tuottoihin, %	63				

OP-Pohjola-ryhmä

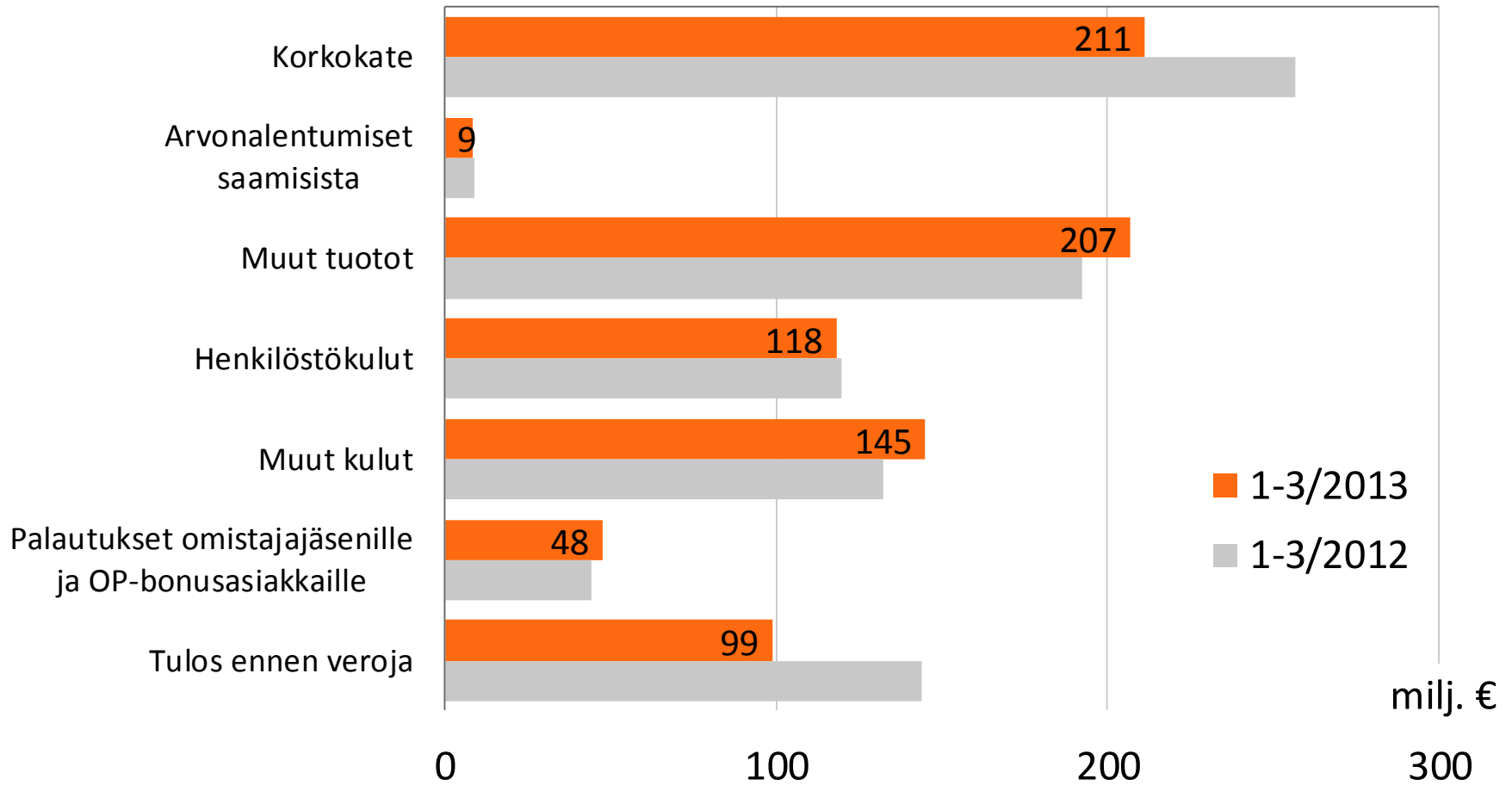
Tulos ennen veroja liiketoimintasegmenteittäin

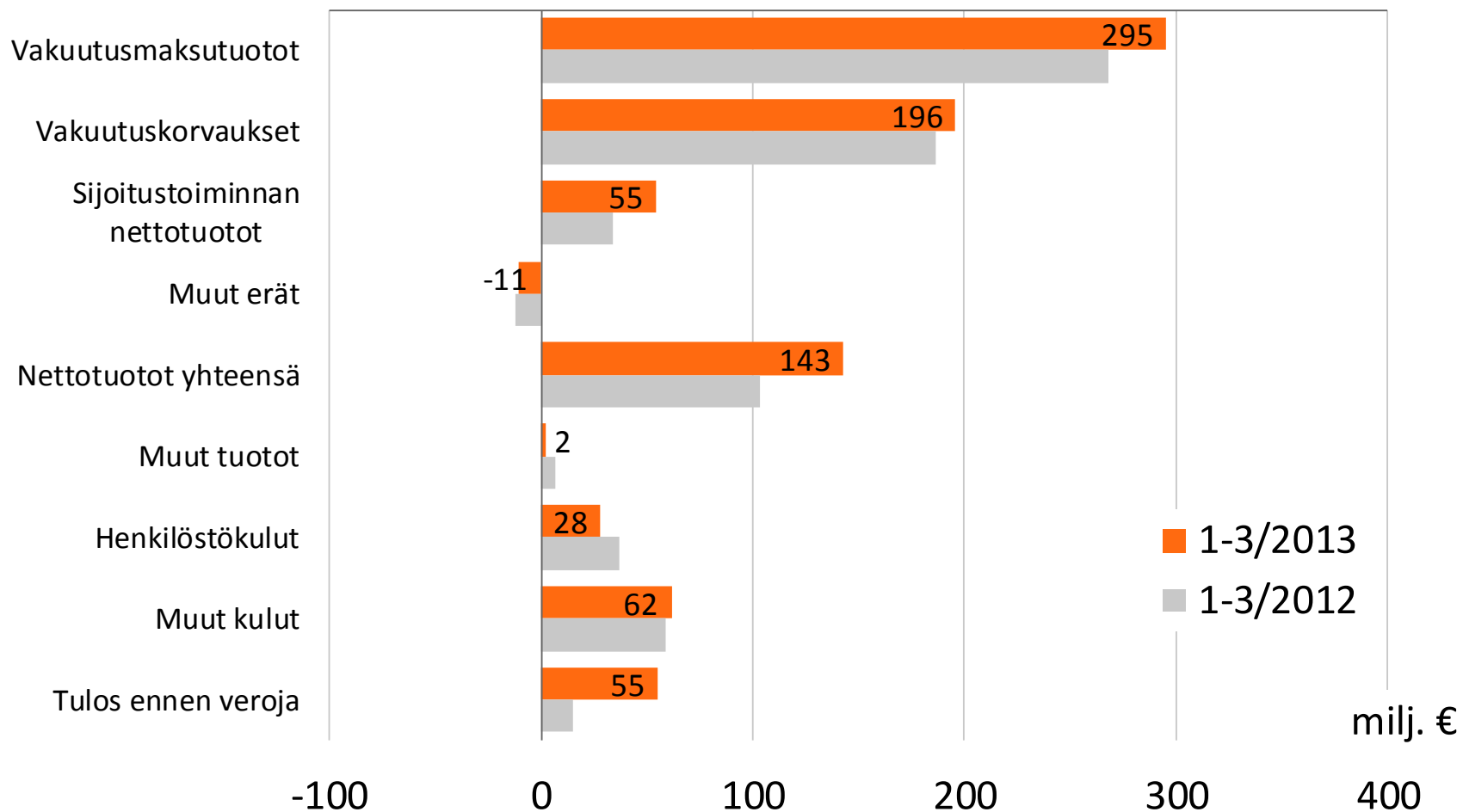
OP-Pohjola-ryhmä

Pankkitoiminta

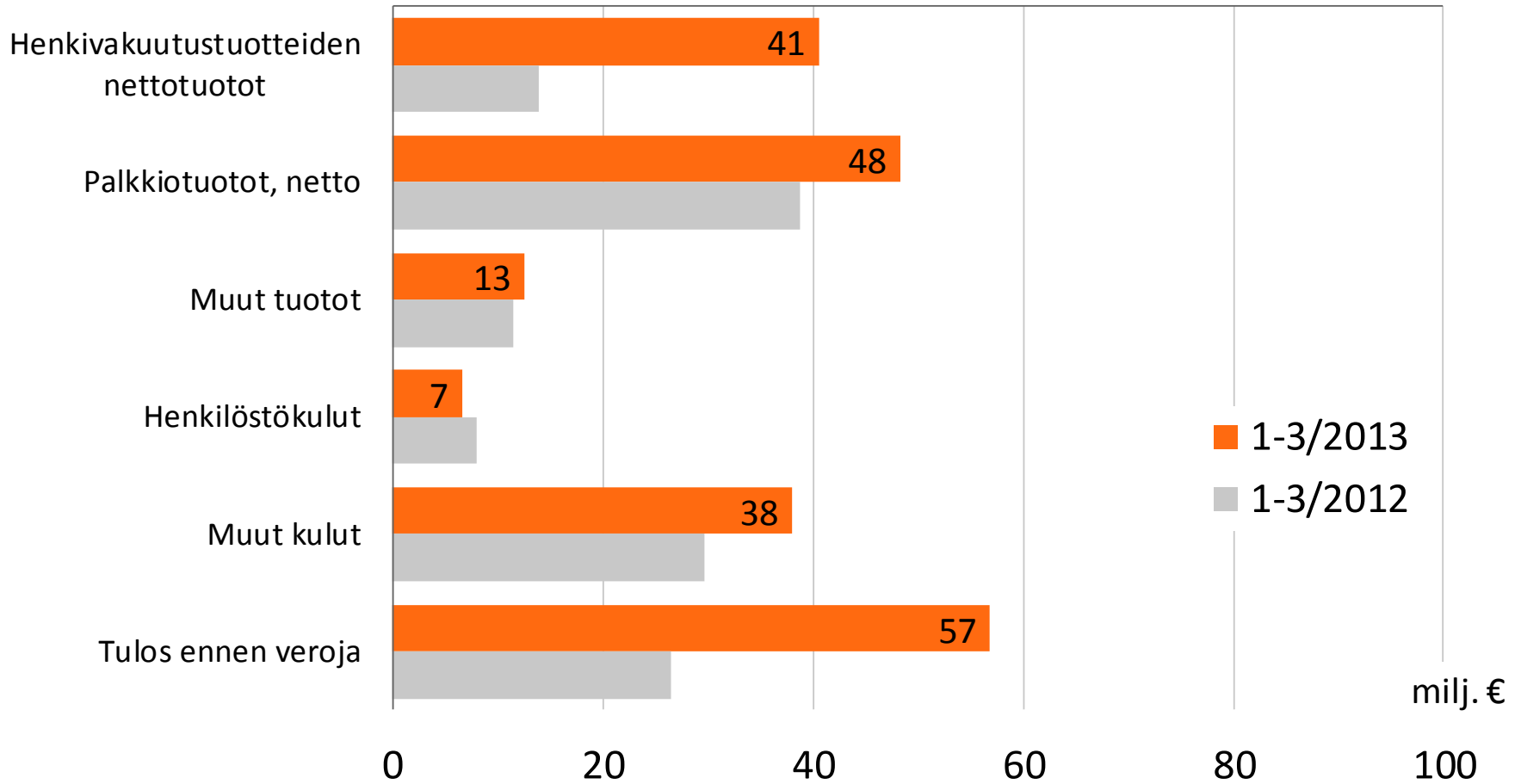
OP-Pohjola-ryhmä

Vahinkovakuutus

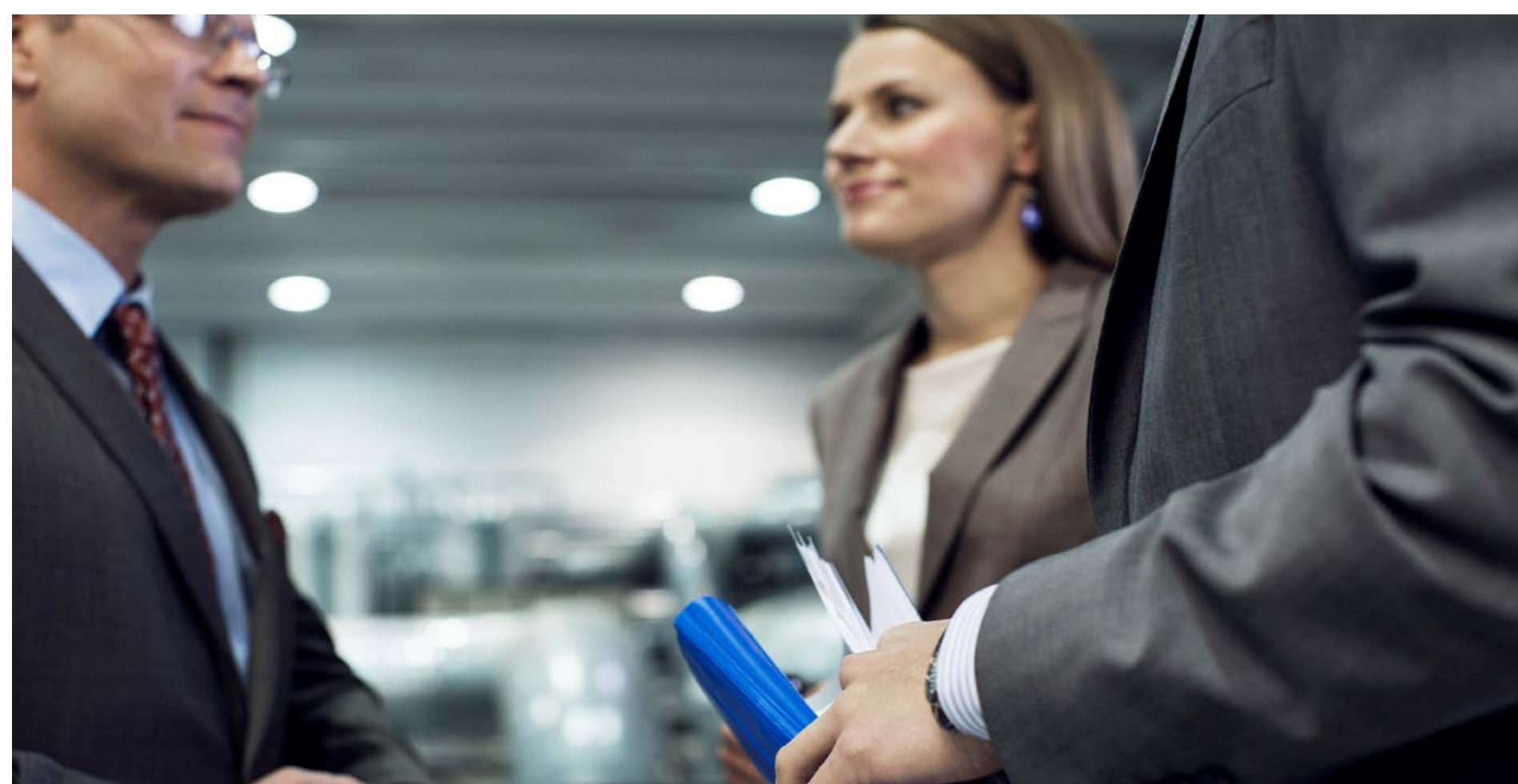
OP-Pohjola-ryhmä

Varallisuudenhoito

milj. €

■ 1-3/2013
■ 1-3/2012

Vuosineljännes

OP-Pohjola-ryhmä

Tuloslaskelman pääerät vuosineljänneksittäin

milj. €	2012				2013			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Korkokate	274	255	243	231	214			
Muut tuotot	363	321	326	358	458			
Tuotot yhteensä	637	576	569	588	672			
Henkilöstökulut	203	194	188	180	201			
Muut kulut	180	183	163	203	181			
Kulut yhteensä	383	377	351	383	382			
Saamisten arvon alentumiset	11	17	19	51	9			
Palautukset omistajajäsenille ja OP-bonusasiakkaille	44	52	46	50	48			
Tulos ennen veroja	199	130	153	104	234			

OP-Pohjola-ryhmä

Muut tuotot vuosineljänneksittäin

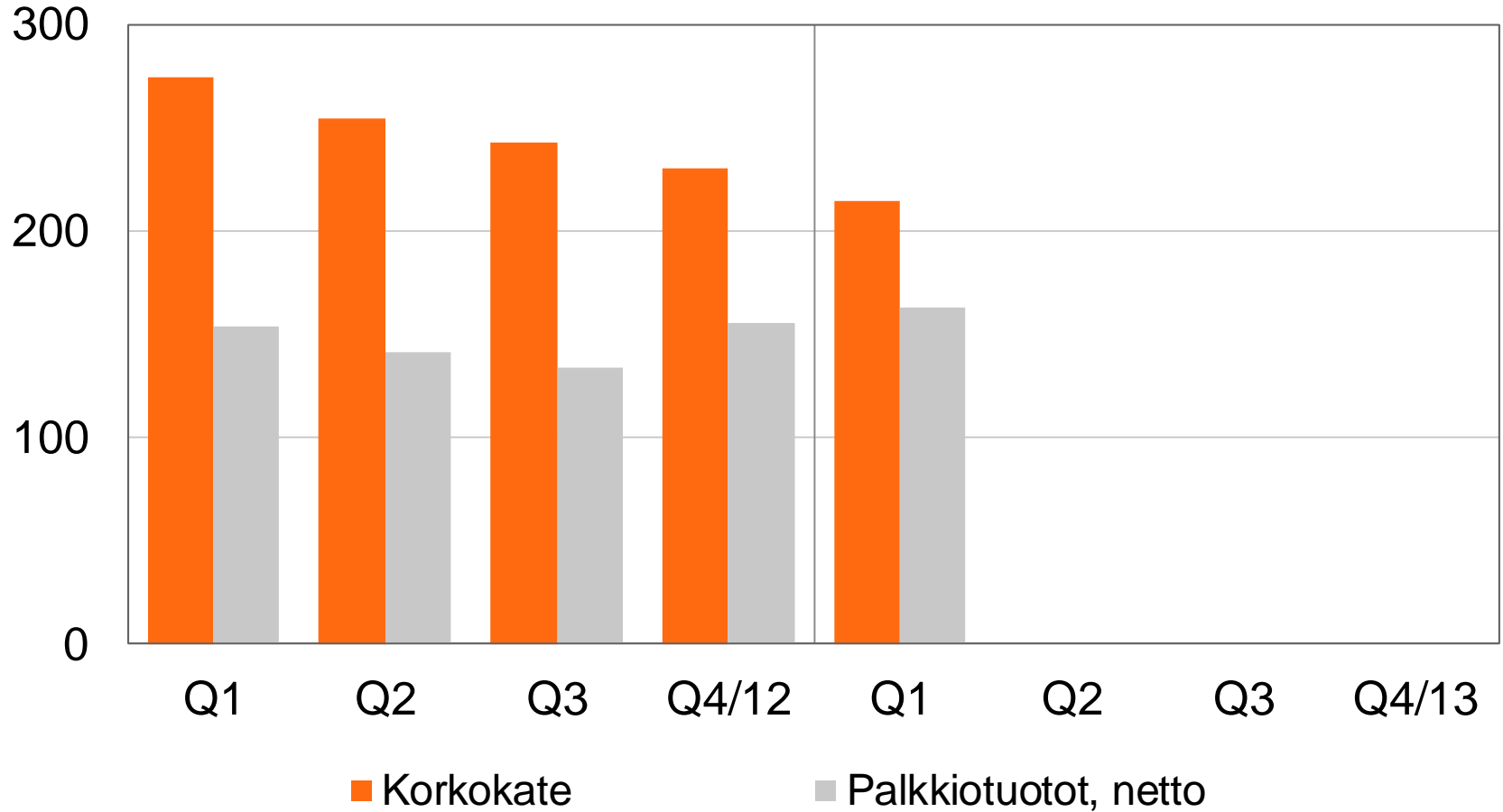
milj. €	2012				2013			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	100	129	105	99	143			
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	32	16	27	33	70			
Palkkiotuotot, netto	153	141	134	156	163			
Kaupankäynnin ja sijoitustoiminnan nettotuotot	52	13	19	47	54			
Muut tuotot	25	22	41	23	27			
Yhteensä	363	321	326	358	458			

OP-Pohjola-ryhmä

Korkokate ja palkkiotuotot, netto vuosineljänneksittäin

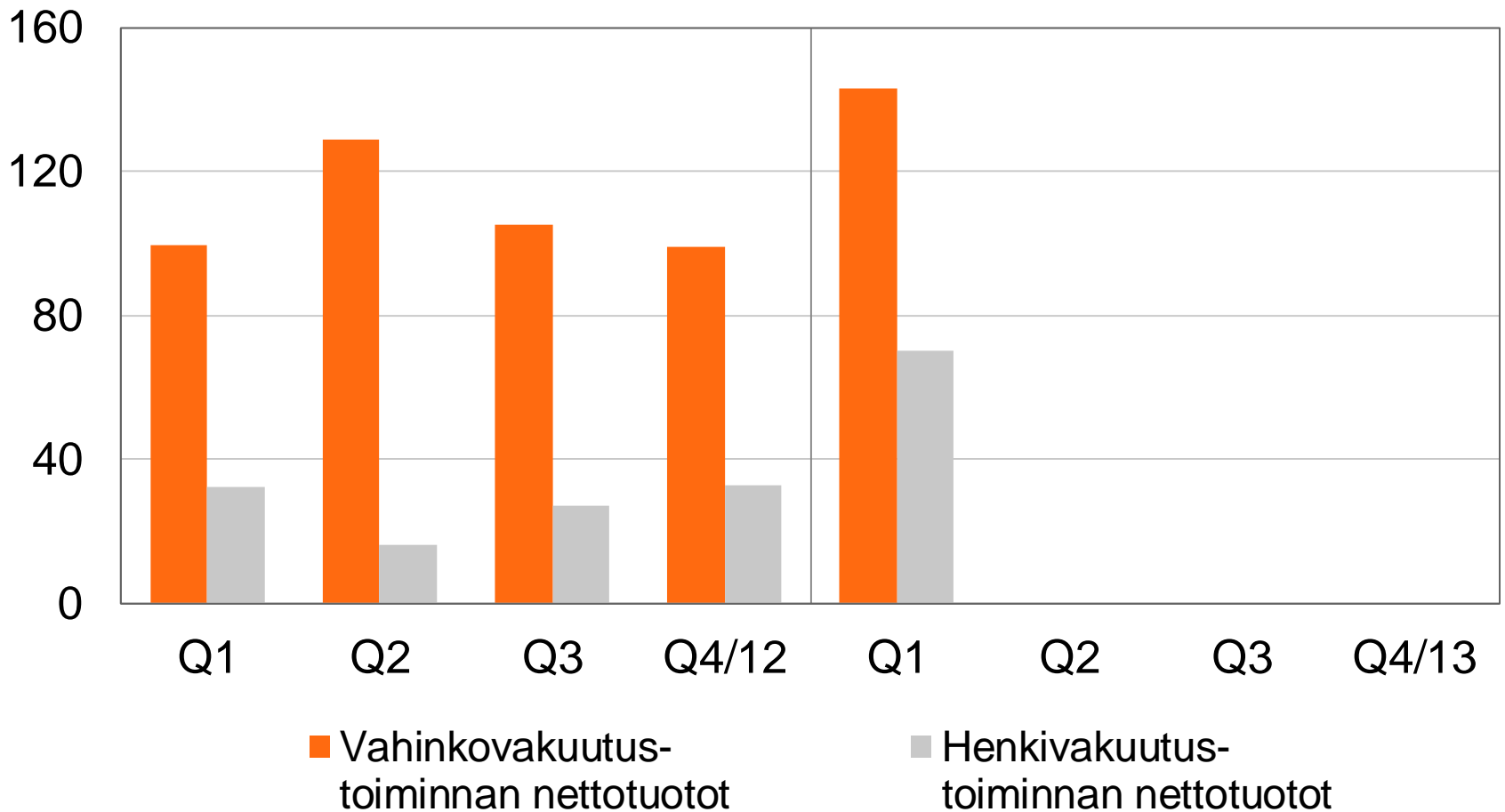
milj. €

OP-Pohjola-ryhmä

Vahinko- ja henkivakuutustoiminnan nettotuotot vuosineljänneksittäin

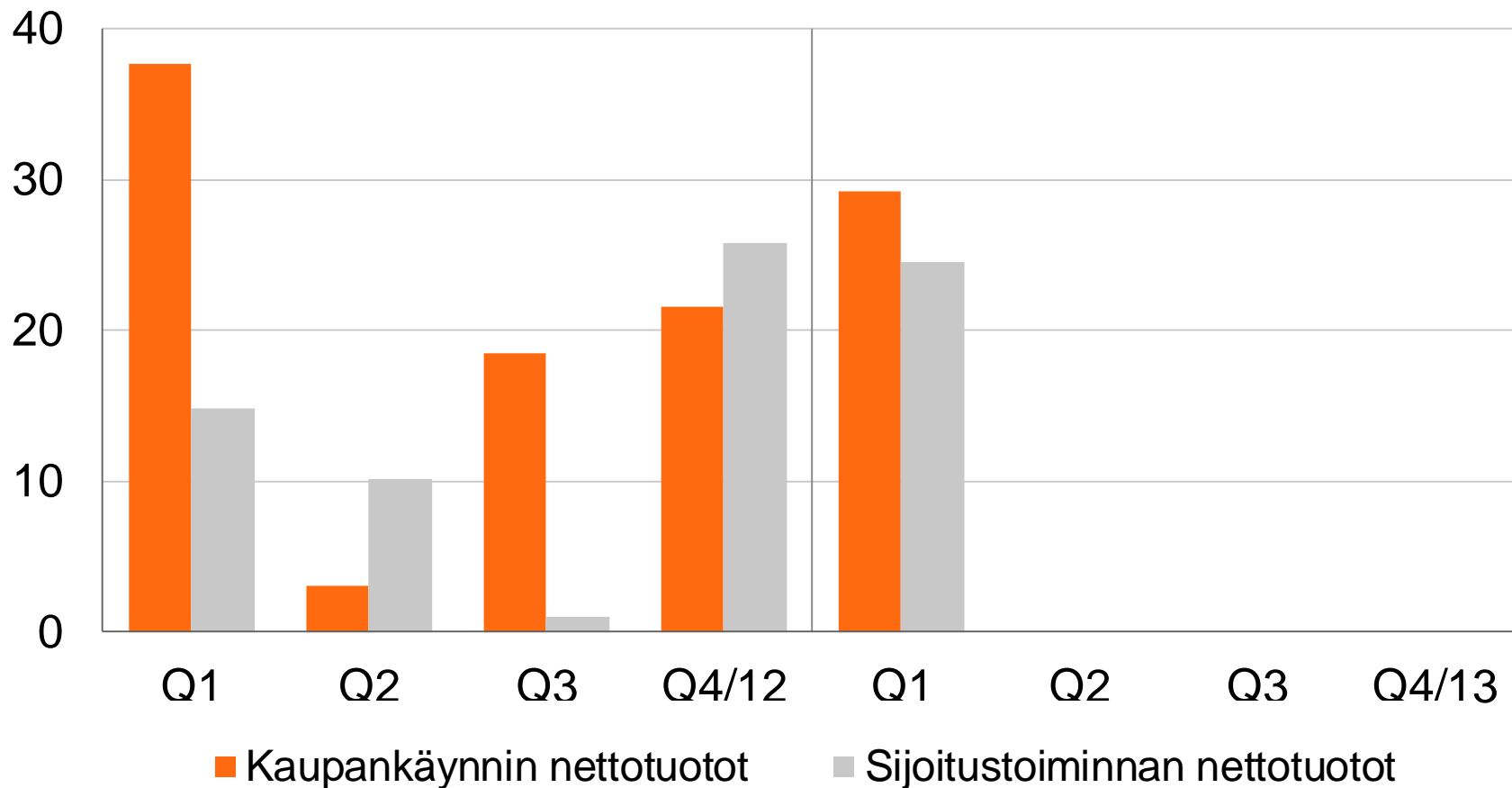
milj. €

OP-Pohjola-ryhmä

Kaupankäynnin ja sijoitustoiminnan nettotuotot vuosineljänneksittäin

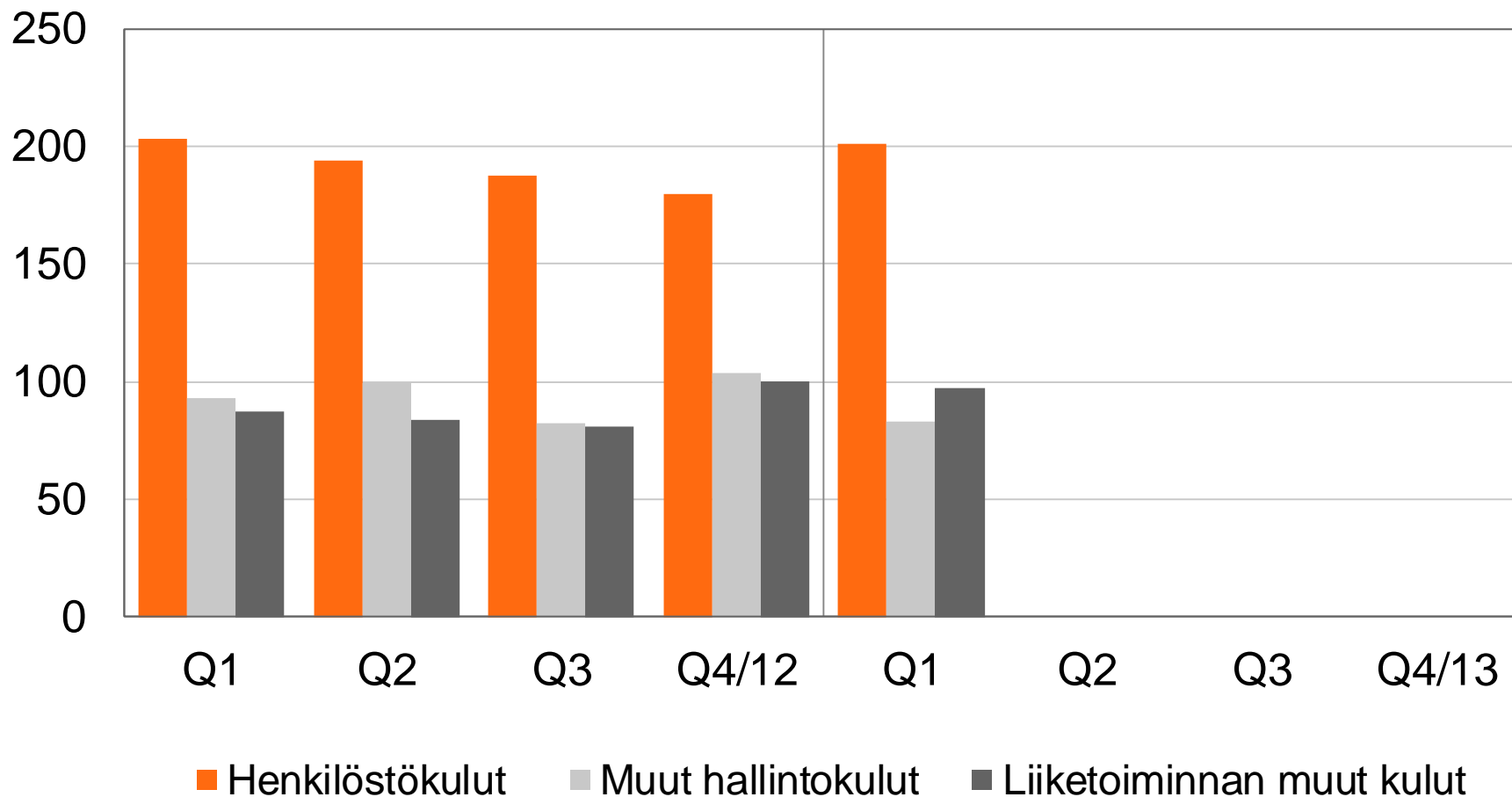
milj. €

OP-Pohjola-ryhmä

Kulut vuosineljänneksittäin

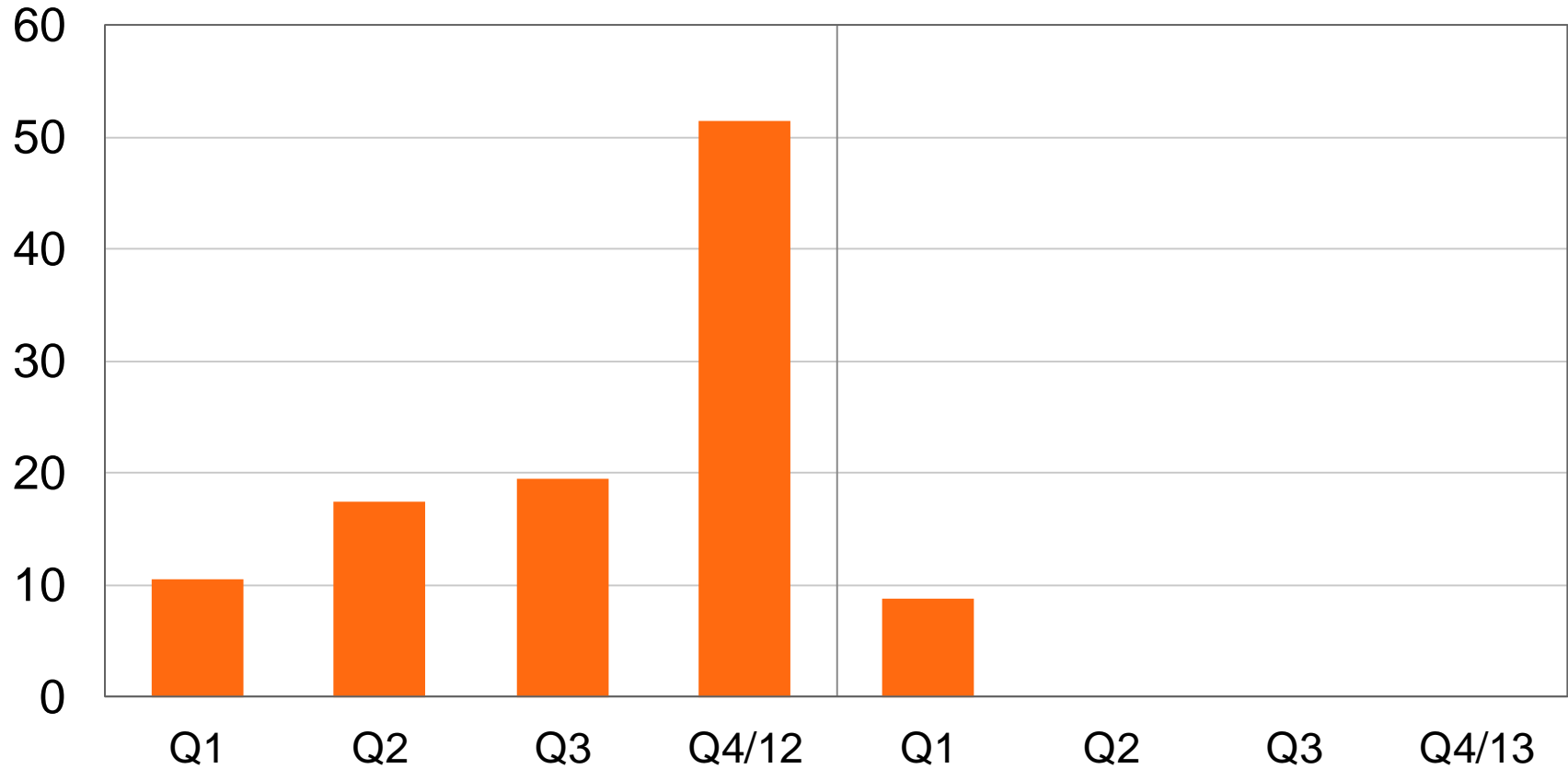
milj. €

OP-Pohjola-ryhmä

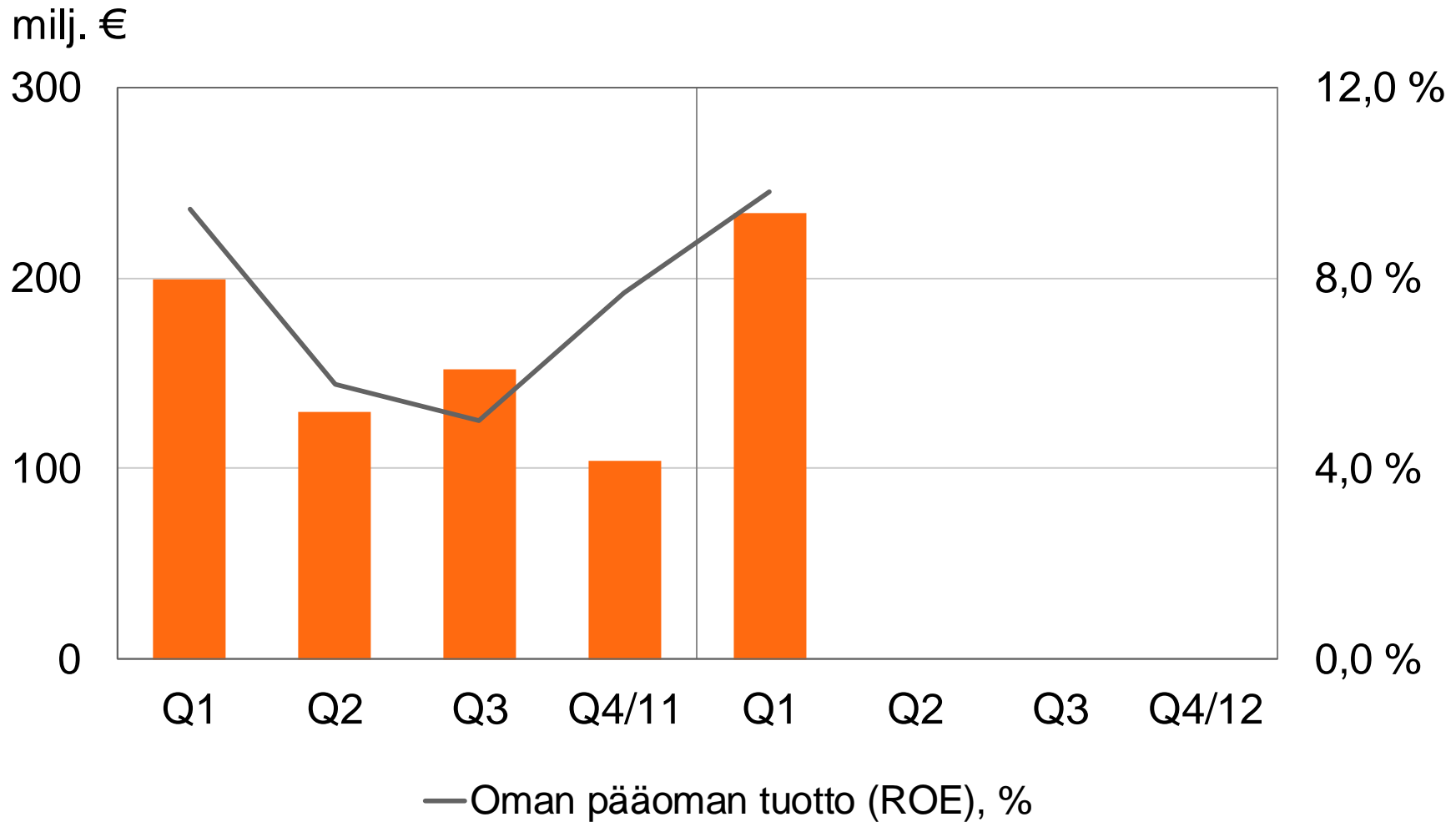
Saamisten arvonalentumiset vuosineljänneksittäin

milj. €

OP-Pohjola-ryhmä

Tulos ennen veroja vuosineljänneksittäin

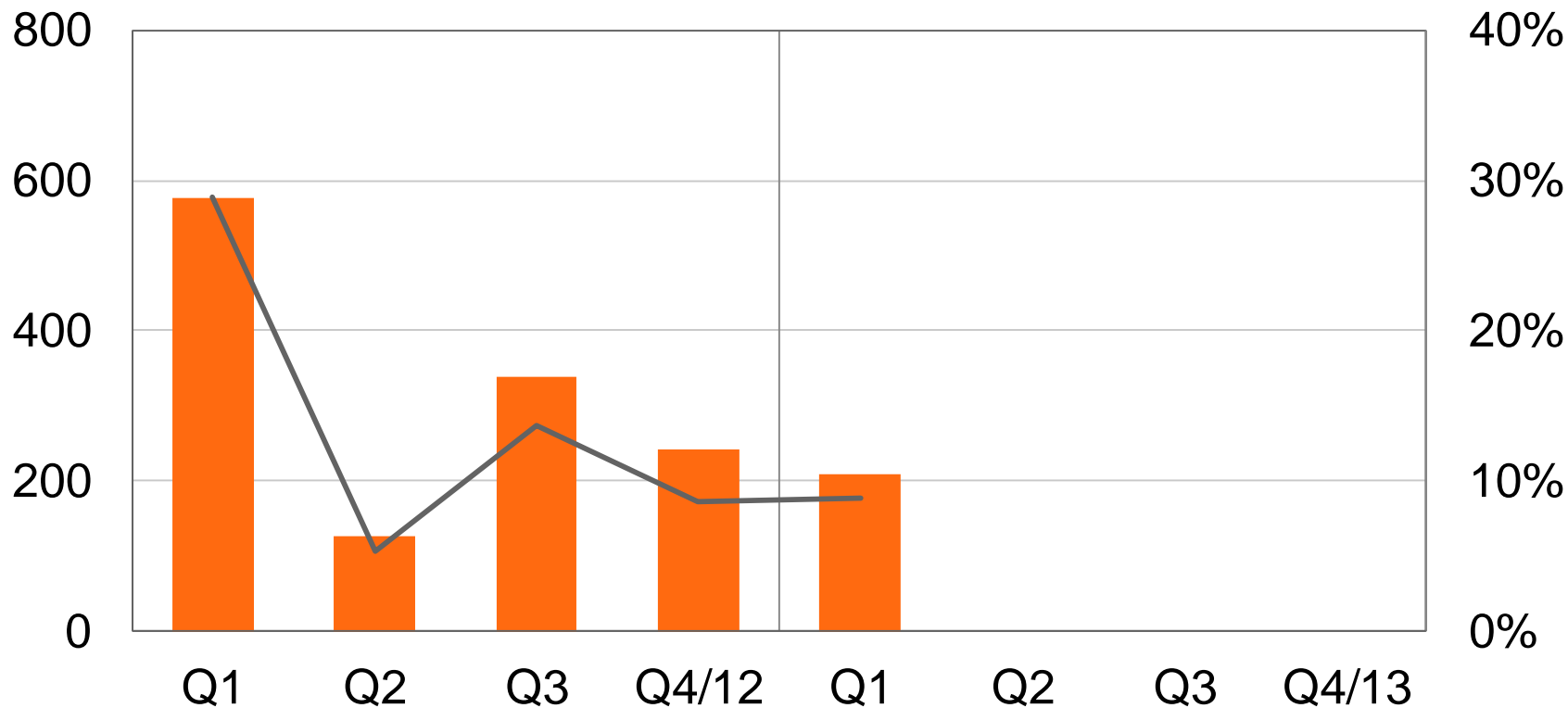

OP-Pohjola-ryhmä

Tulos ennen veroja käyvin arvoin vuosineljänneksittäin

milj. €

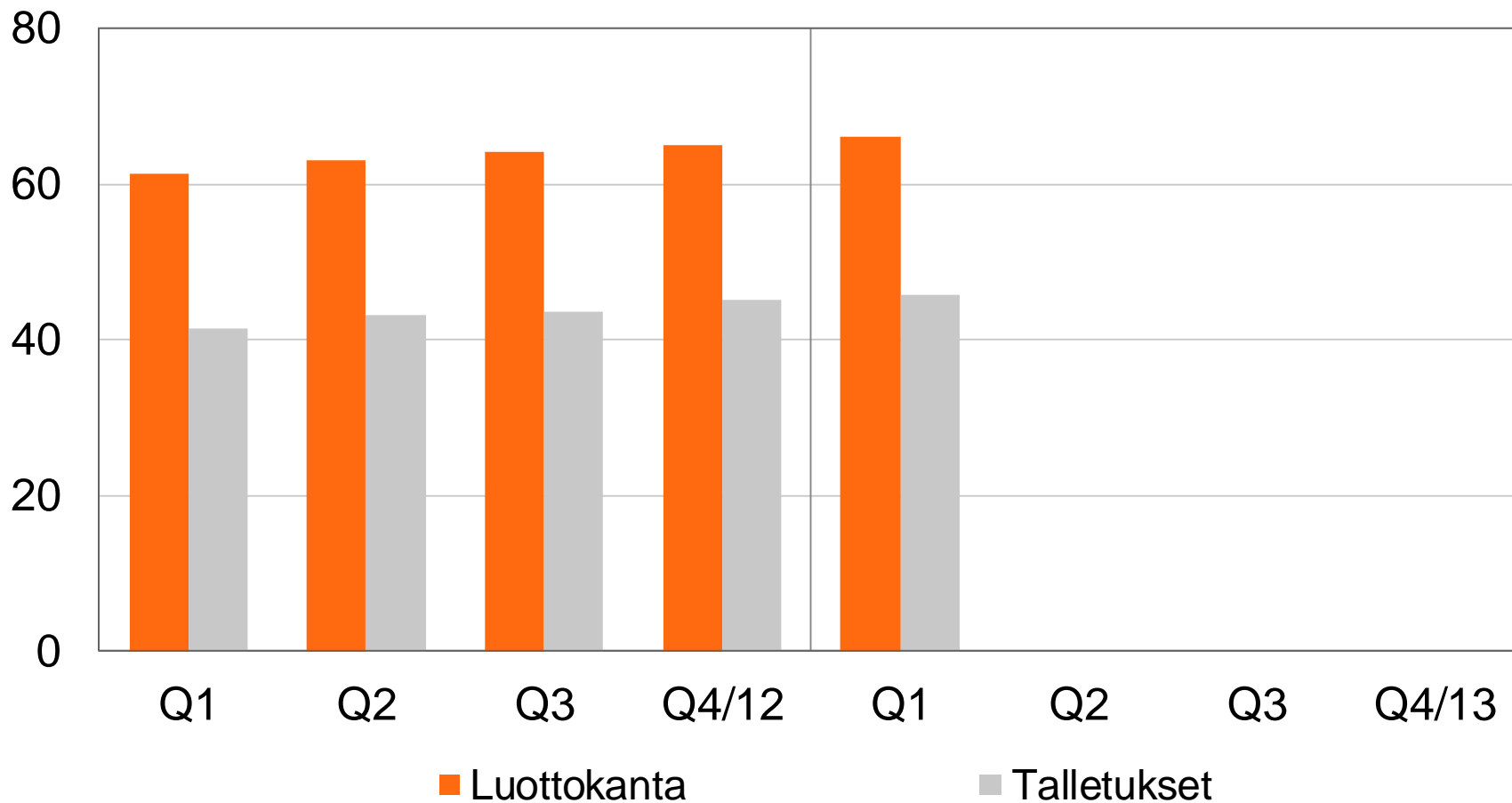
— Oman pääoman tuotto käyvin arvoin, %

OP-Pohjola-ryhmä

Luotot ja talletukset vuosineljänneksittäin

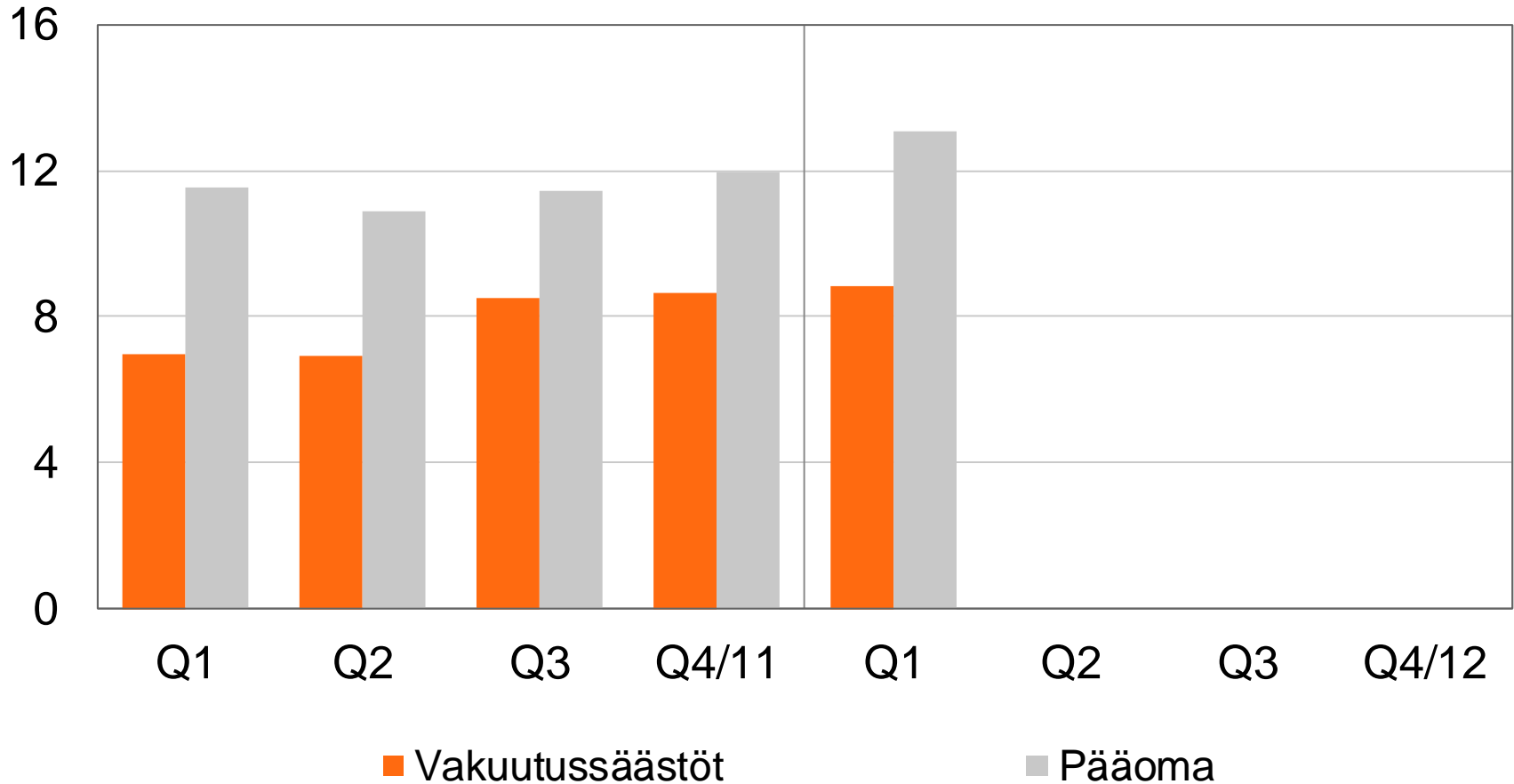
mrd. €

OP-Pohjola-ryhmä

Henkivakuutustoiminnan vakuutussäästöt ja sijoitusrahastojen pääoma

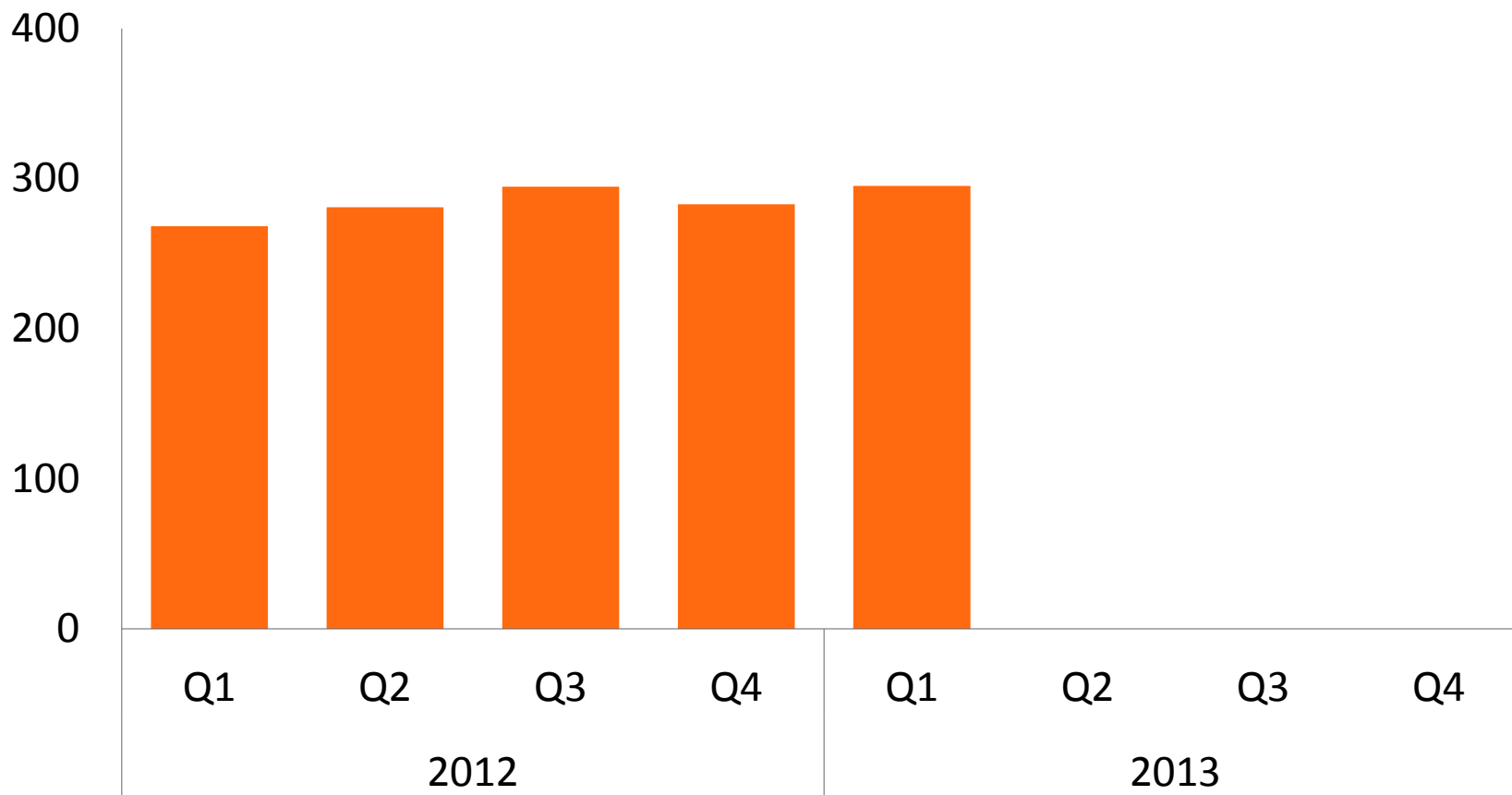
mrd. €

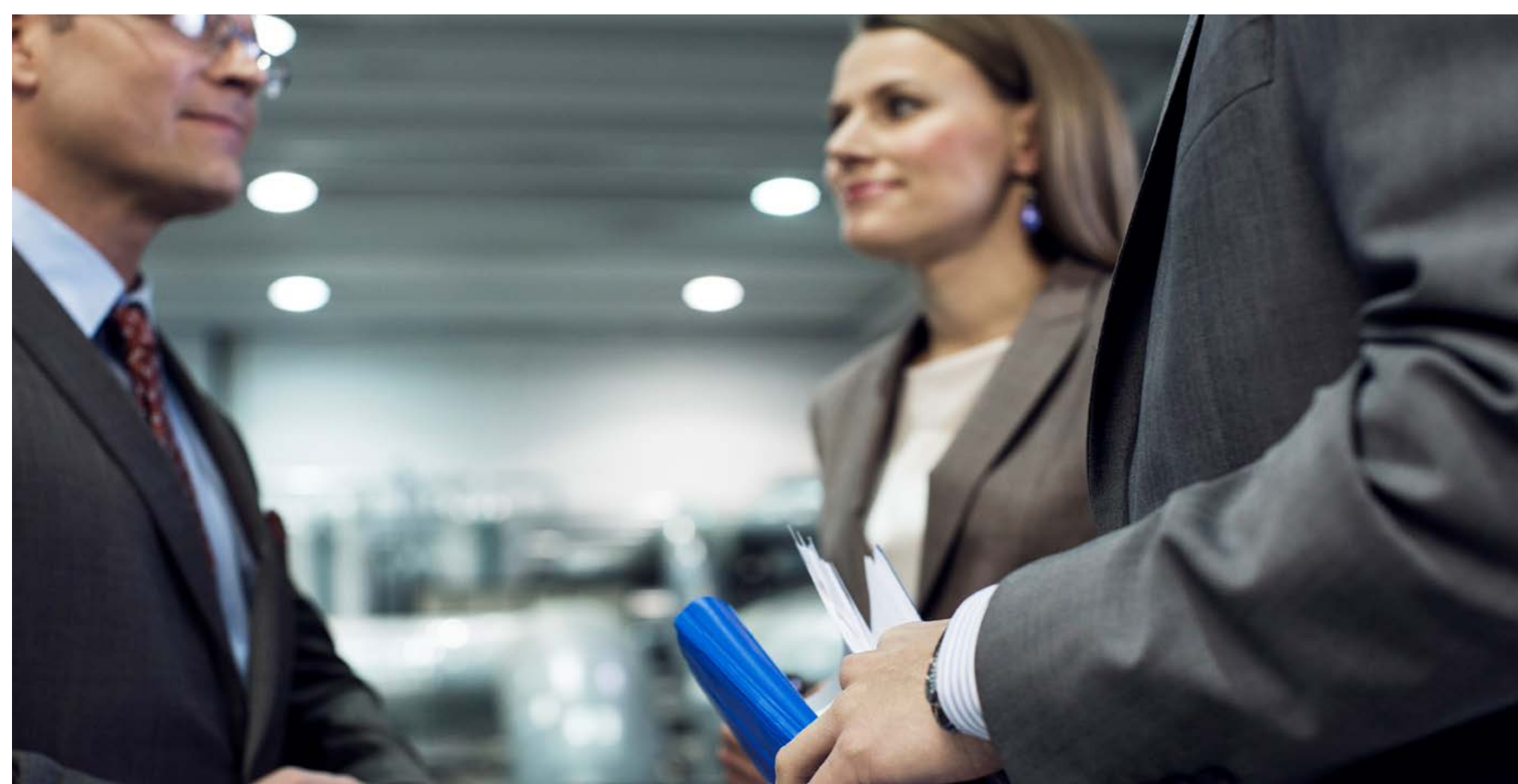

OP-Pohjola-ryhmä

Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutuotot vuosineljänneksittäin (IFRS)

milj. €

Vakavaraisuus

Kaksi eri vakavaraisuussuhdelukua

Luottolaitosvakavaraisuus =
osuuspankkien yhteenliittymän
vakavaraisuus

- Ryhmän toiminta perustuu lakiin talletuspankkien yhteenliittymistä.
- Laki talletuspankkien yhteenliittymistä asettaa osuuspankkien yhteenliittymälle omien varojen vähimmäismäärän, joka lasketaan luottolaitostoiminnasta annetun lain vakavaraisuutta koskevien säännösten mukaan.
- Osuuspankkien yhteenliittymä muodostuu yhteenliittymän keskusyhteisöstä (OP-Pohjola osk), keskusyhteisön jäsenluottolaitoksista ja niiden konsolidointiryhmiin kuuluvista yrityksistä. OP-Pohjola-ryhmän vakuutusyhtiöihin tehdyillä sijoituksilla on merkittävä vaikutus luottolaitosten vakavaraisuussäännösten mukaisesti laskettuun vakavaraisuuteen, vaikka vakuutusyhtiöt eivät kuuluakaan osuuspankkien yhteenliittymään.

Rava-vakavaraisuus =
OP-Pohjola-ryhmän vakavaraisuus

- OP-Pohjola-ryhmä muodostaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymän (rava) valvonnasta annetun lain tarkoittaman rahoitus- ja vakuutusryhmittymän. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymille on säädetty oma vakavaraisuusvaatimus.
- OP-Pohjola-ryhmän rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus lasketaan konsolidointimenetelmän mukaisesti.
  - Siinä ryhmittymän taseen mukaisiin omiin pääomiin lisätään sellaisia pankki- tai vakuutusalan säännösten mukaisia omiin varoihin luettavia eriä, jotka eivät sisälly omiin pääomiin.
  - Omiin varoihin ei voida sisällyttää eriä, jotka eivät ole käytettävissä muiden ryhmittymään kuuluvien yritysten tappioiden kattamiseksi.
- Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä muodostuu luottolaitosten konsolidoidusta omien varojen vaateesta ja vakuutusyhtiöiden yhteenlasketuista toimintapääomien vähimmäisvaatimuksista.

Kummankin vakavaraisuussäännösten mukaan tarkasteltuna
OP-Pohjola-ryhmän riskinkantokyky on vahva.

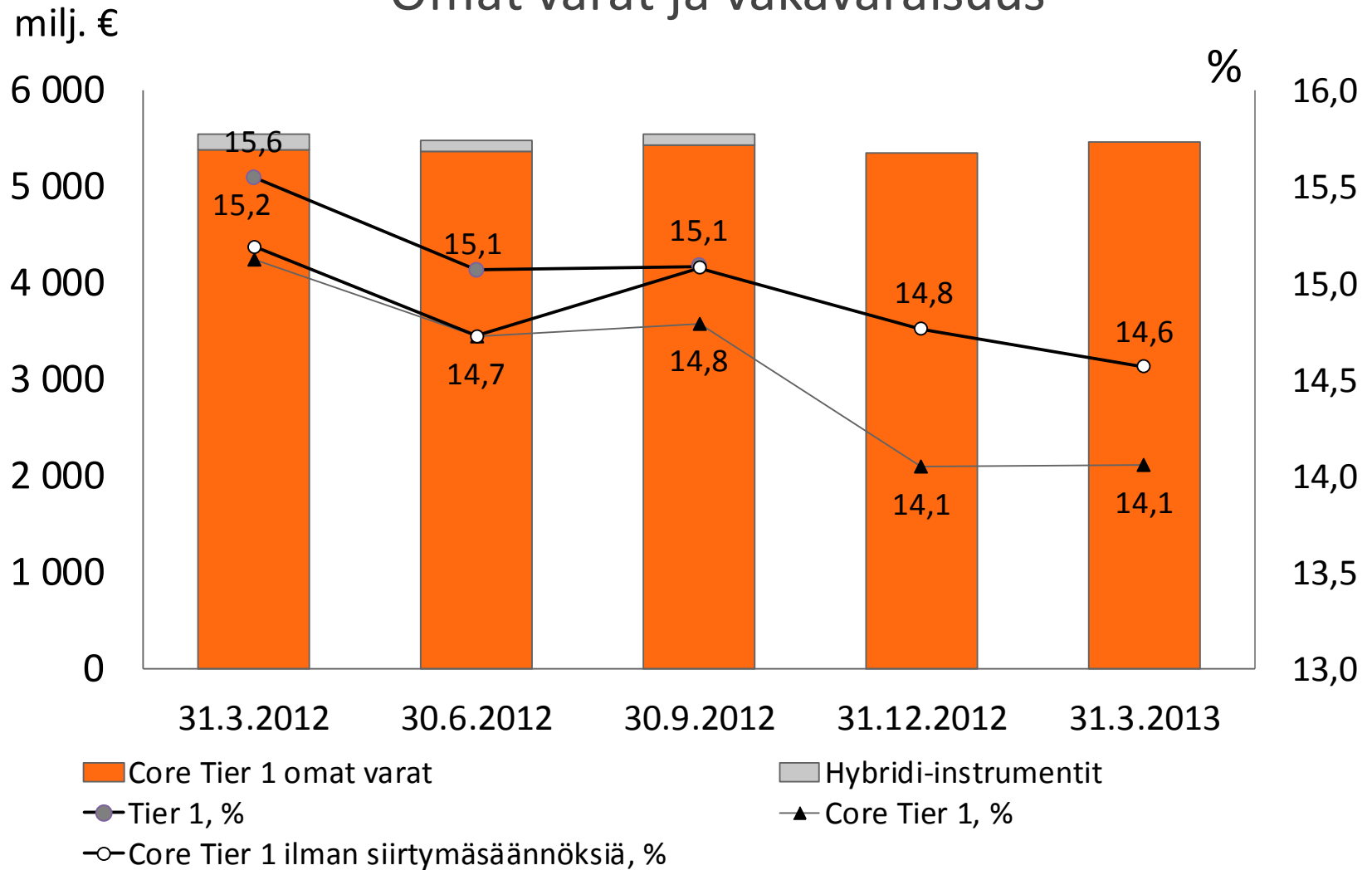
OP-yhteenliittymän vakavaraisuuden luottoriski lasketaan sisäisten luokitusten menetelmällä

- Sisäisten luokitusten menetelmää (IRBA) sovelletaan vastuuryhmissä
  - Vähittäisvastuut
  - Yritysvastuut (FIRB, perusmenetelmä)
  - Luottolaitosvastuut (FIRB, perusmenetelmä)
- Standardimenetelmää (SA) sovelletaan valtiovastuisiin
- Oman pääoman ehtoisiin sijoituksiin sovelletaan yksinkertaista- ja PD/LGD-menetelmää

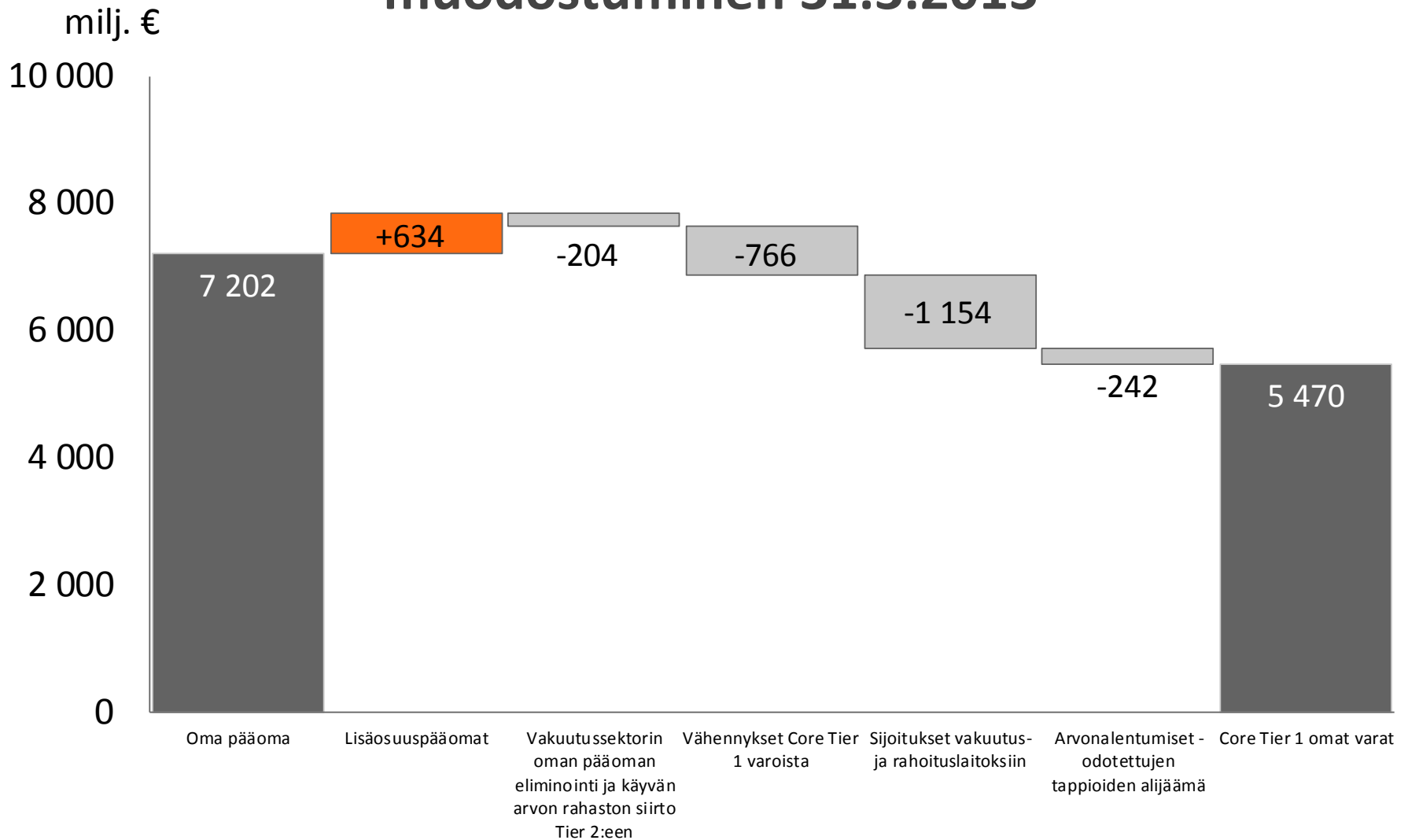
Osuuspankkien yhteenliittymä

Omat varat ja vakavaraisuus

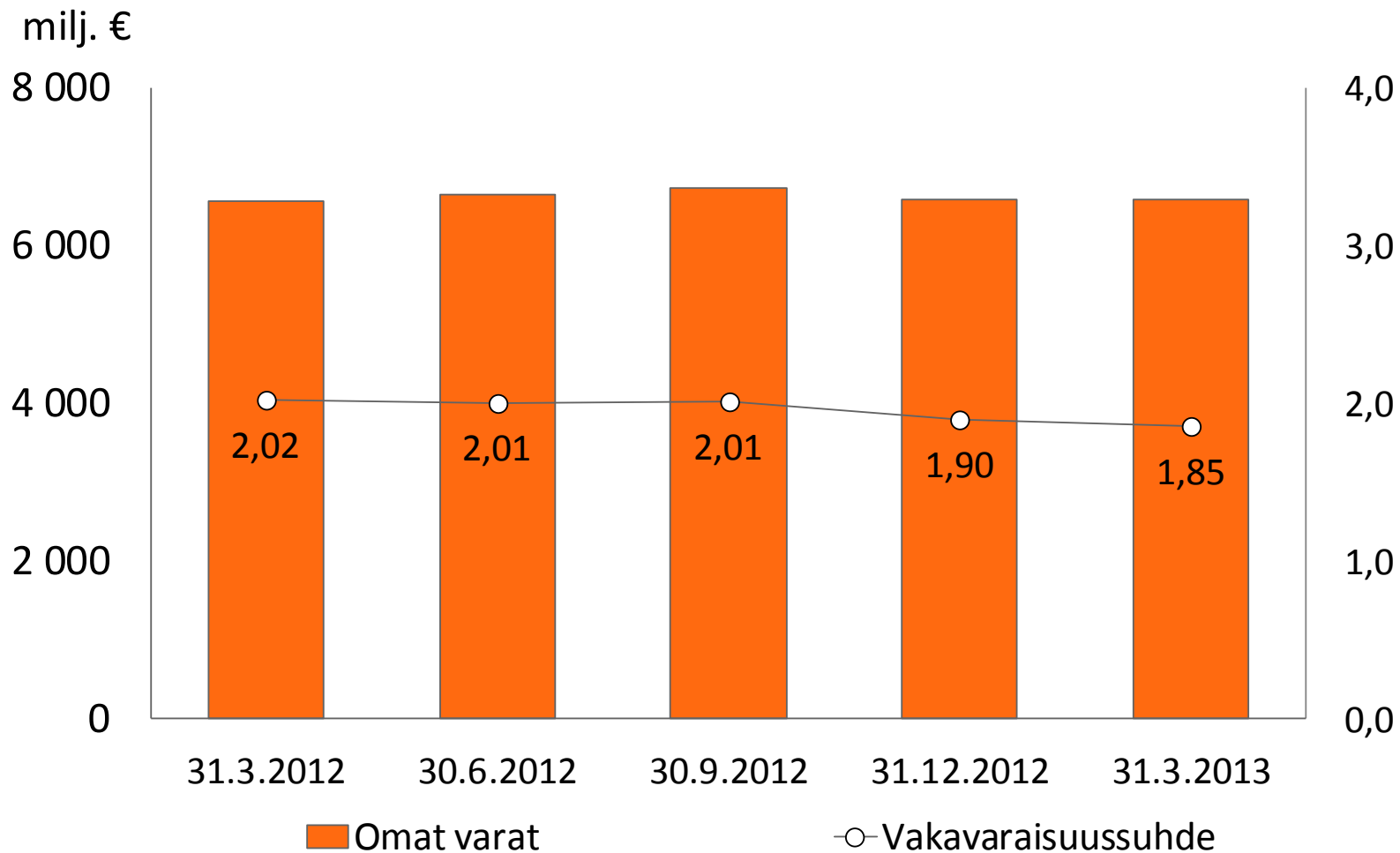

Luottolaitoslain mukaisten Core Tier 1 varojen muodostuminen 31.3.2013

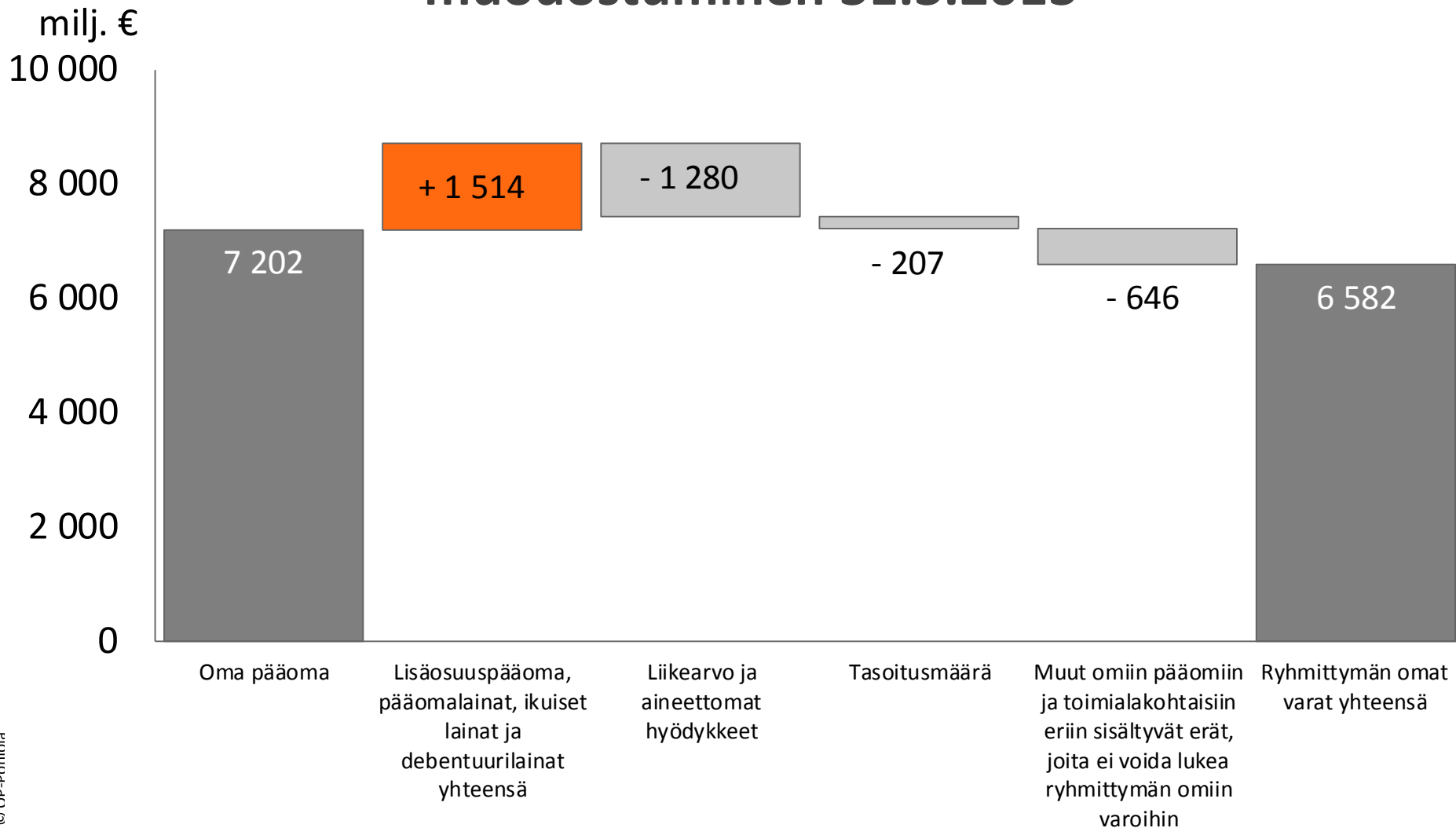

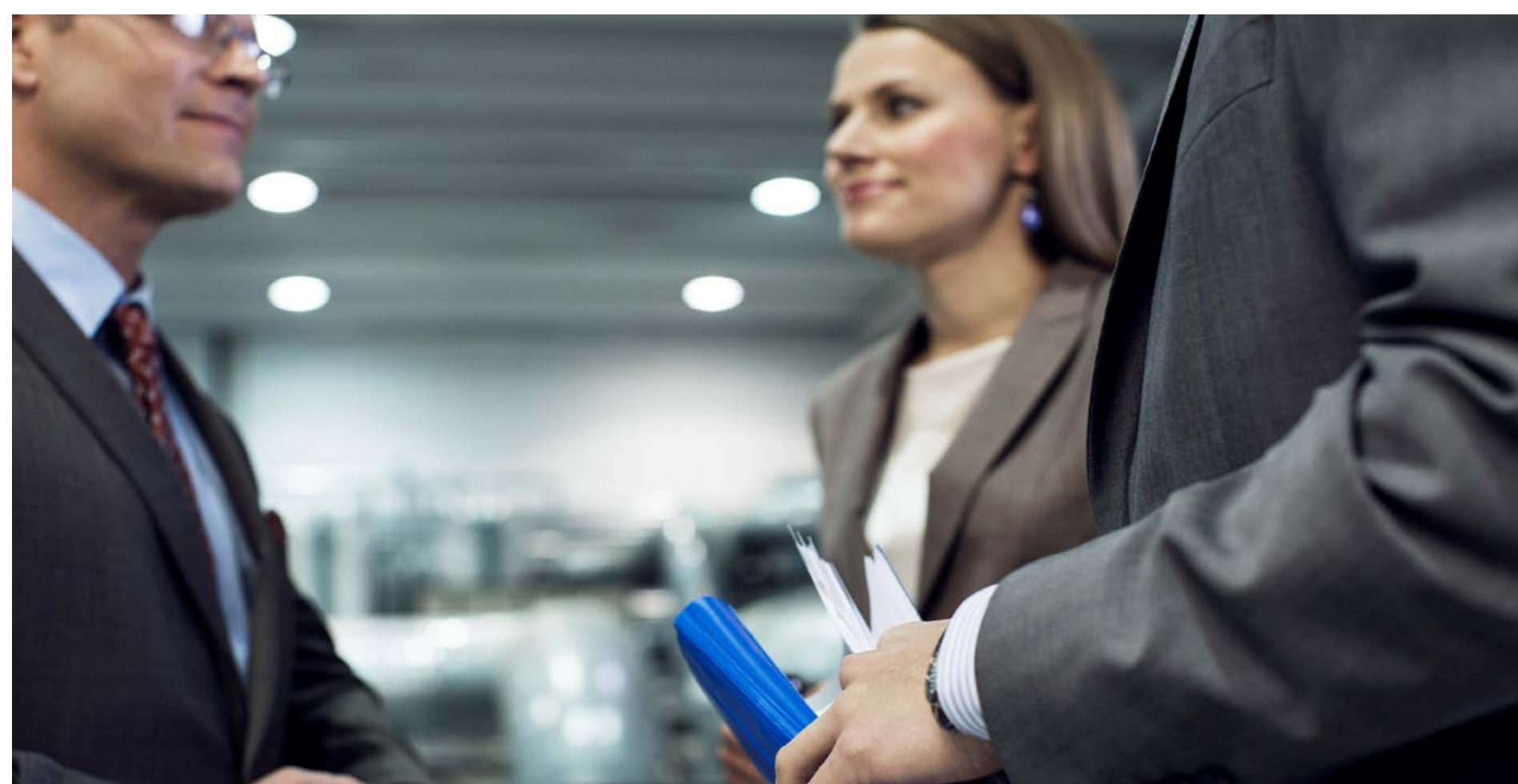
OP-Pohjola-ryhmä

Rava-lain mukainen vakavaraisuus

Rava-lain mukaisten omien varojen muodostuminen 31.3.2013

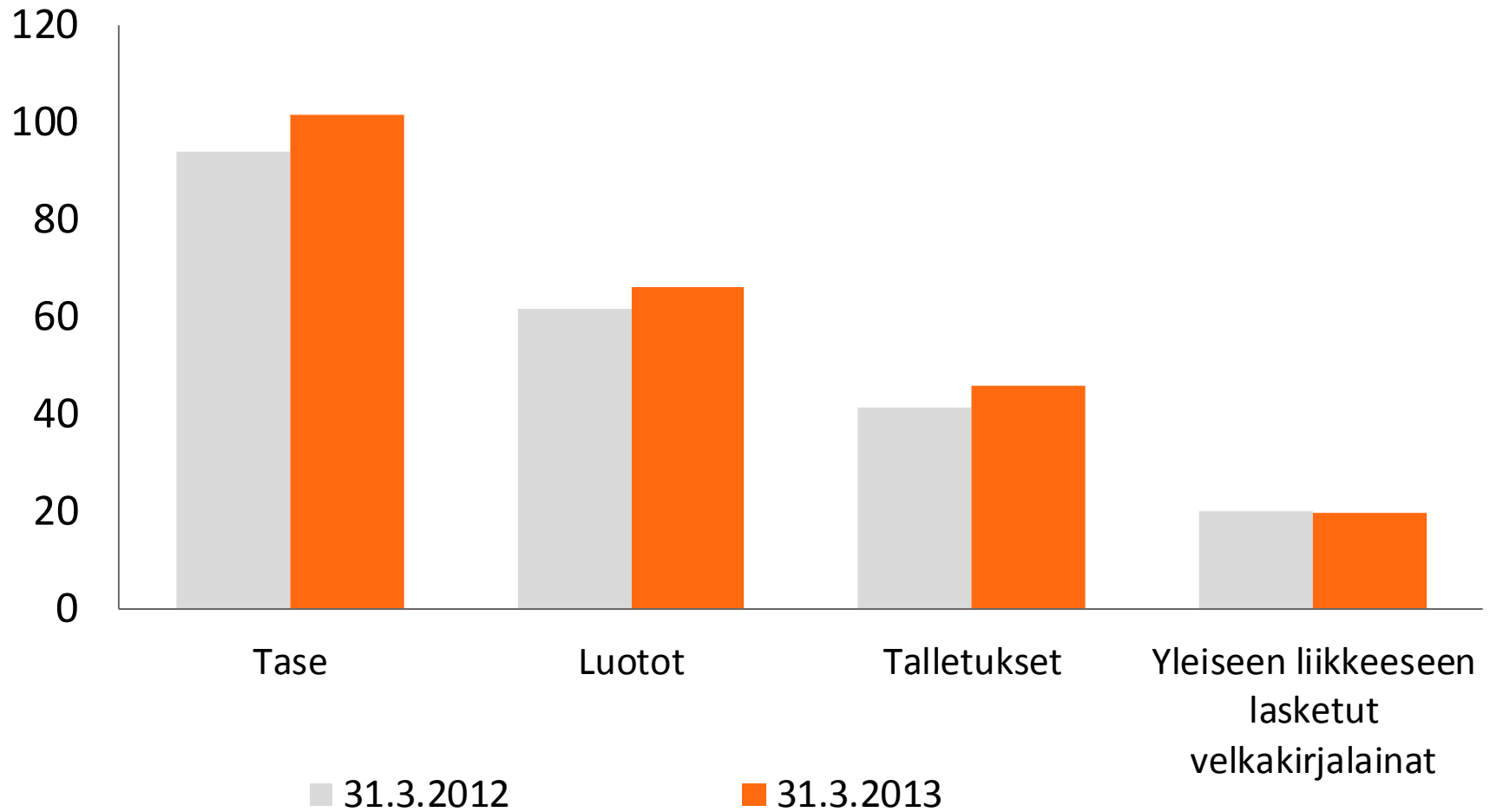

Tase

OP-Pohjola-ryhmä

Keskeisiä tase-eriä

mrd. €

OP-Pohjola-ryhmä

Tase

milj. €	31.3.2013	31.3.2012	Muutos	
			milj. e	%
Saamiset luottolaitoksilta	1 031	971	61	6,2
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	429	585	-156	-26,7
Saamiset asiakkailta	66 089	61 646	4 443	7,2
Vahinkovakuutustoiminnan varat	3 719	3 628	91	2,5
Henkivakuutustoiminnan varat	9 499	7 227	2 272	31,4
Sijoitusomaisuus	6 597	8 688	-2 091	-24,1
Muut erät	14 395	11 317	3 078	27,2
Varat yhteensä	101 760	94 063	7 697	8,2
Velat luottolaitoksille	2 129	2 039	90	4,4
Velat asiakkaille	50 633	45 845	4 789	10,4
Vahinkovakuutustoiminnan velat	3 047	2 940	107	3,6
Henkivakuutustoiminnan velat	9 352	7 243	2 110	29,1
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	19 737	20 125	-388	-1,9
Muu vieras pääoma	9 659	9 230	429	4,6
Oma pääoma	7 202	6 642	560	8,4
Velat ja oma pääoma yhteensä	101 760	94 063	7 697	8,2

OP-Pohjola-ryhmä

Oma pääoma ja osuuspääoma

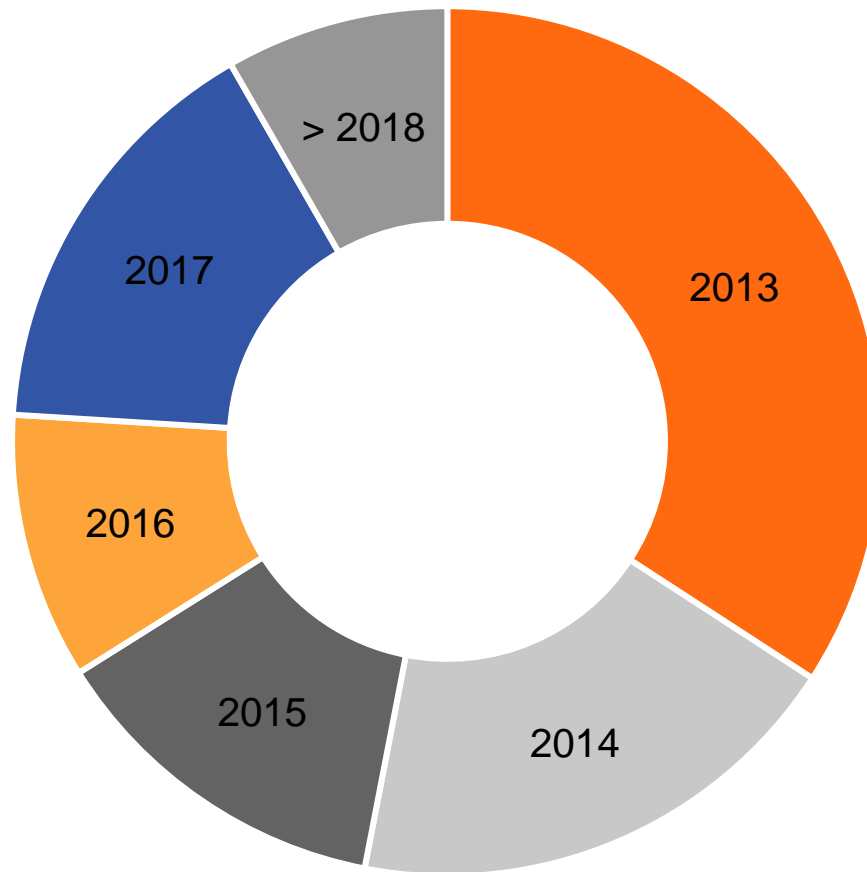
milj. €	31.3.2013	31.3.2012	muutos	
			milj. €	%
OP-Pohjola-ryhmän omistajien osuus				
Osakepääoma	199	200	-2	-0,8
Osuuspääoma	137	133	4	3,3
Käyvän arvon rahasto	321	98	223	228,8
Muut rahastot	2 704	2 652	52	1,9
Kertyneet voittovarot	3 816	3 557	259	7,3
Vähemmistön osuus	25	2	23	
Oma pääoma yhteensä	7 202	6 642	560	8,4
Osuuspääoma, joka ei sisälly omaan pääomaan	634	666	-32	-4,8

OP-Pohjola-ryhmä

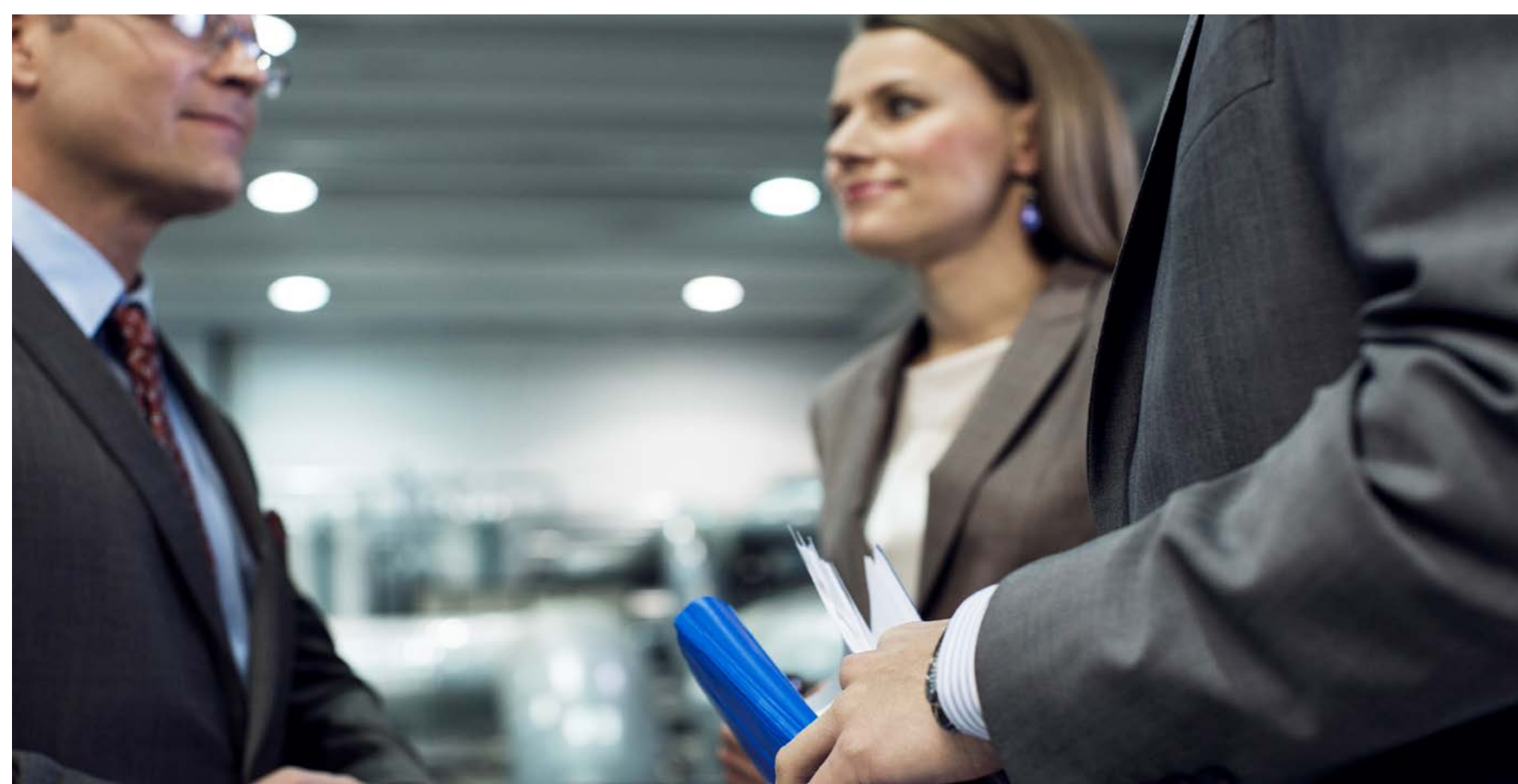
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjalainat

Erääntymisen 31.3.2013

yhteensä 19,7 mrd. €

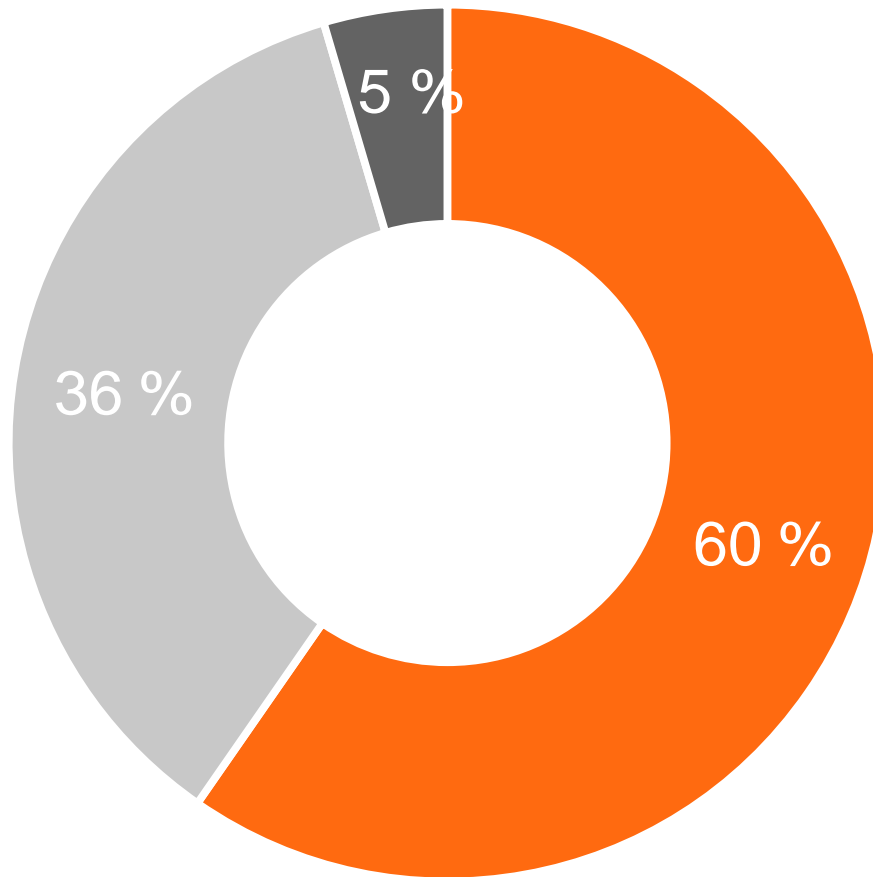

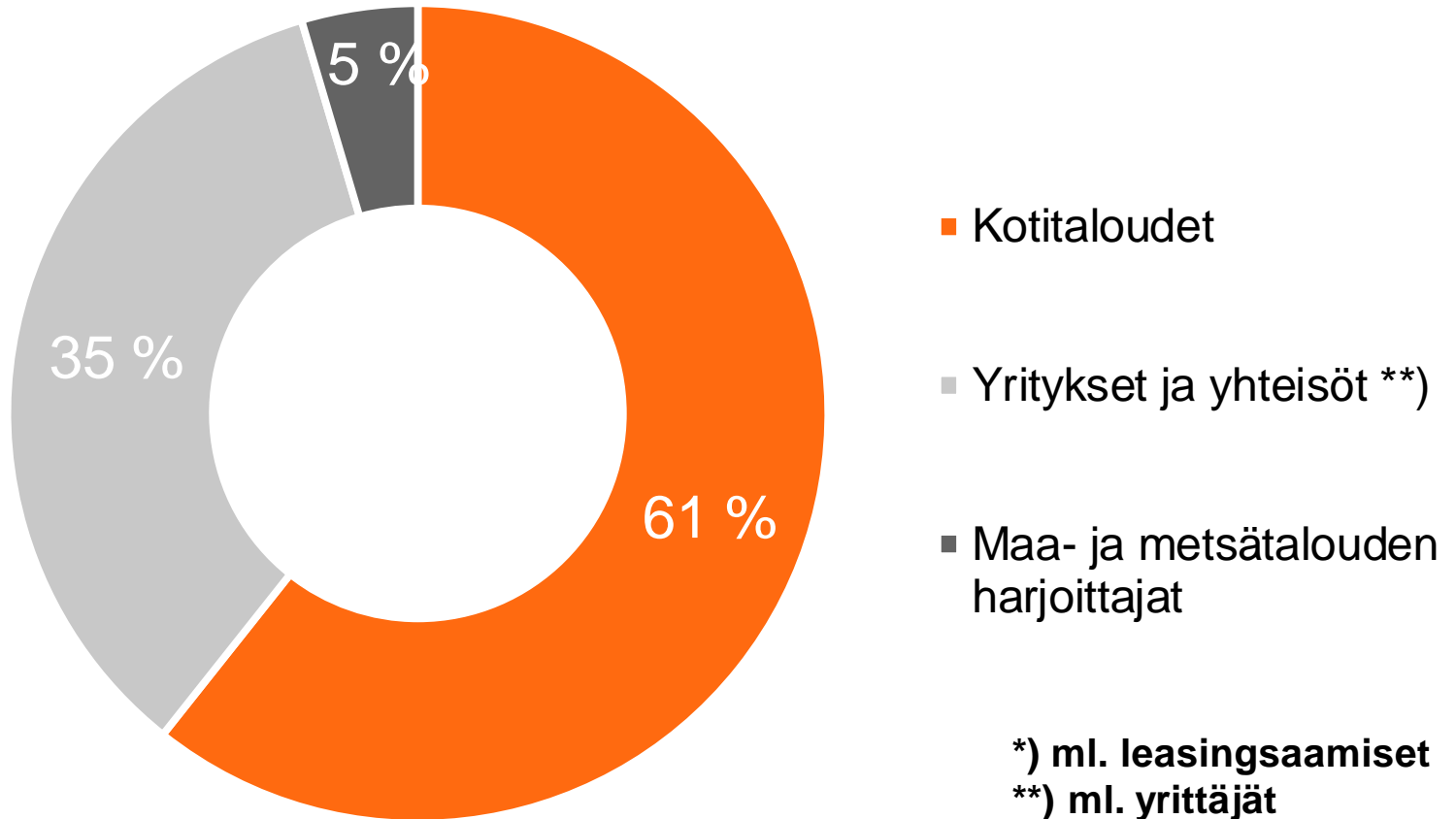
Luotot ja asiakasvarat

OP-Pohjola-ryhmä Talletukset 31.3.2013

- Kotitaloudet
  - Yritykset ja yhteisöt *)
  - Maa- ja metsätalouden harjoittajat
- *) ml. yrittäjät

OP-Pohjola-ryhmä Luotot* asiakasryhmittäin 31.3.2013

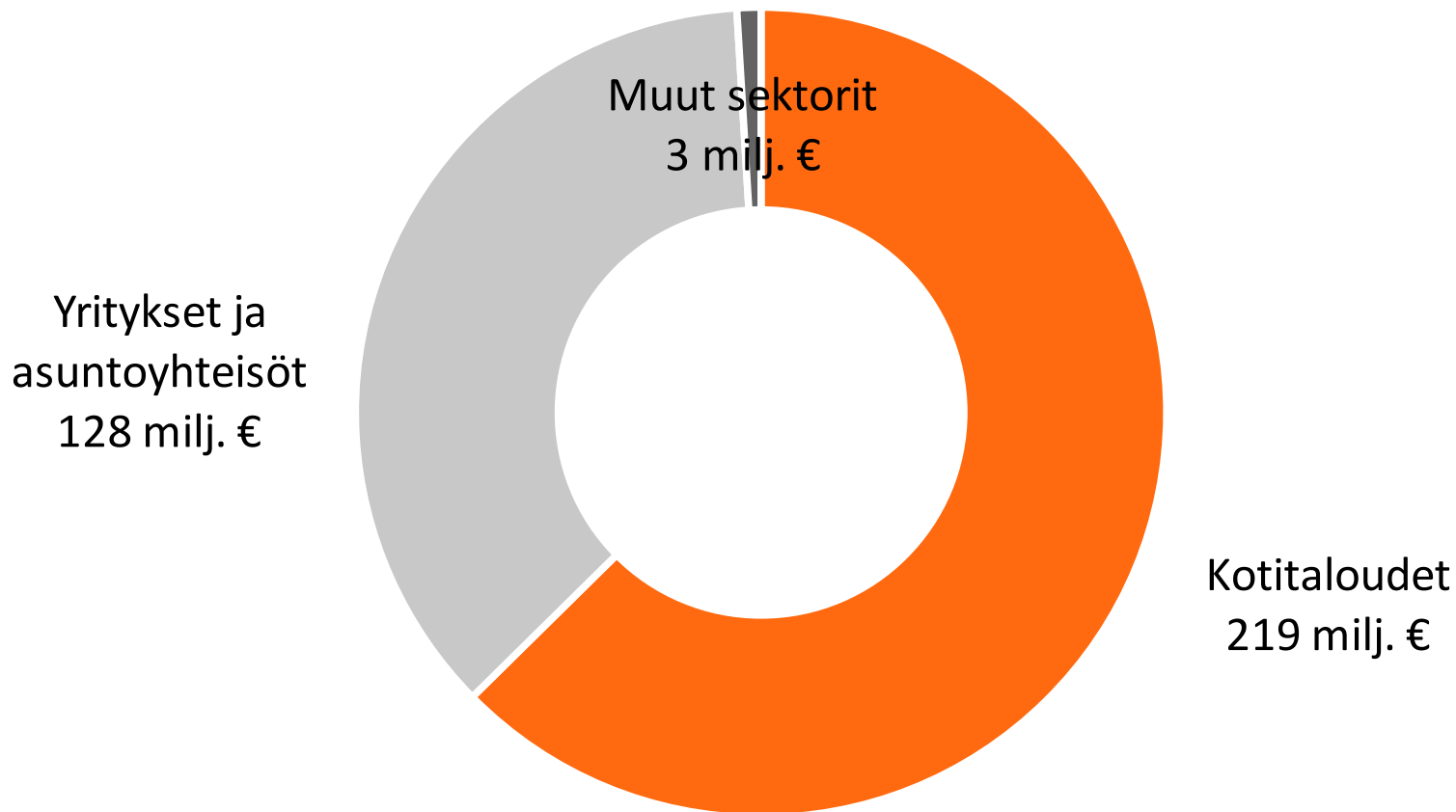

OP-Pohjola-ryhmä

Luotto- ja takauskanta sektoreittain

Milj. €	31.3.2013	31.3.2012	milj. €	Muutos, %
Koti- ja ulkomaiset yritykset ja asuntoyhteisöt	24 411	22 480	1 931	8,6
Asuntojen vuokraus ja hallinta ml. asuntoyhteisöt	5 010	4 413	597	13,5
Muiden kiinteistöjen hallinta	3 091	2 828	264	9,3
Kauppa	2 788	2 377	411	17,3
Palvelut	1 751	1 607	143	8,9
Rakentaminen	1 706	1 666	40	2,4
Kuljetus ja varastointi	1 544	1 445	99	6,8
Kone ja laitteollisuus (ml.huolto)	1 240	1 285	-45	-3,5
Rahoitus- ja vakuutus toiminta	1 092	892	200	22,4
Omien kiinteistöjen kauppa	1 024	1 046	-22	-2,1
Maatalous, metsätalous, kalatalous	840	794	46	5,8
Energia	812	501	311	62,1
Metsäteollisuus	682	756	-74	-9,8
Metalliteollisuus	617	680	-62	-9,2
Elintarviketeollisuus	597	672	-74	-11,1
Muu teollisuus	385	404	-18	-4,6
Kemian teollisuus	341	424	-82	-19,4
Muut yritykset	890	691	198	28,6
Julkisyhteisöt ja voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1 247	1 158	89	7,7
Kotitaloudet	43 072	40 489	2 583	6,4
Oikaisuerät ja muut sektorit	-2	32	-35	
Yhteensä	68 728	64 160	4 568	7,1

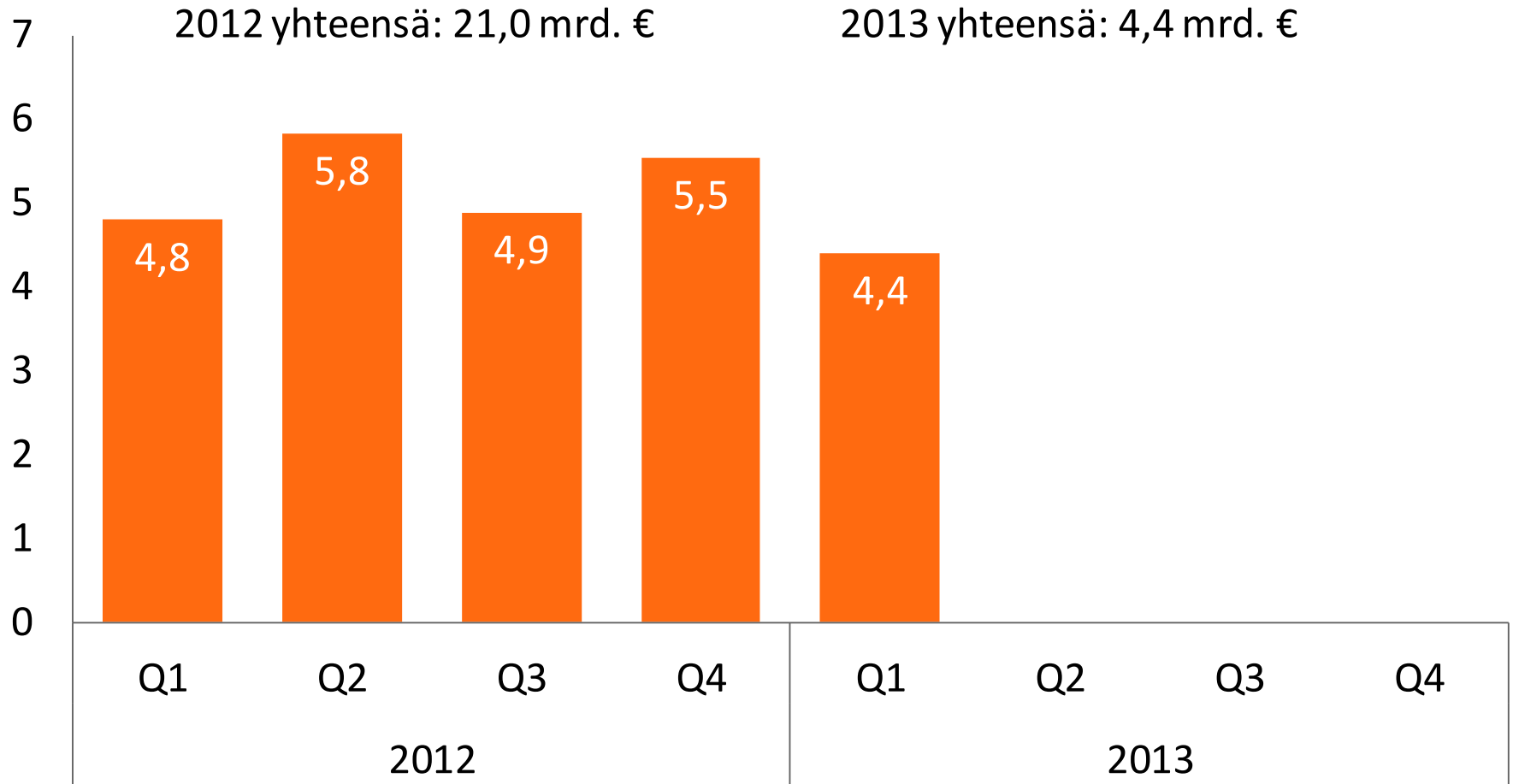
OP-Pohjola-ryhmä
Järjestämättömät ja nollakorkoiset saamiset
31.3.2013
Yhteensä 350 milj.€

OP-Pohjola-ryhmä

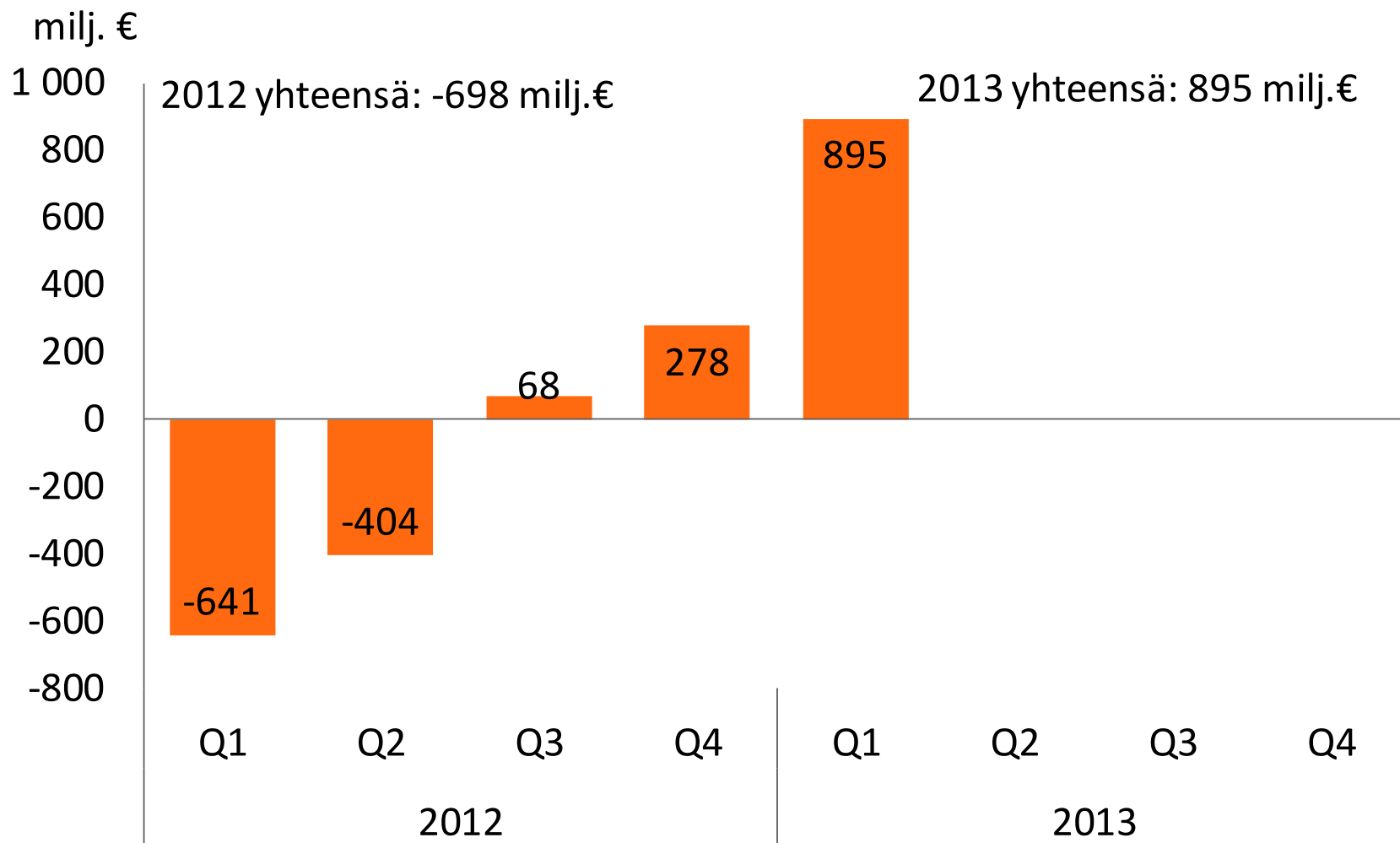
Uudet nostetut luotot vuosineljänneksittäin

mrd.€

OP-Pohjola-ryhmä

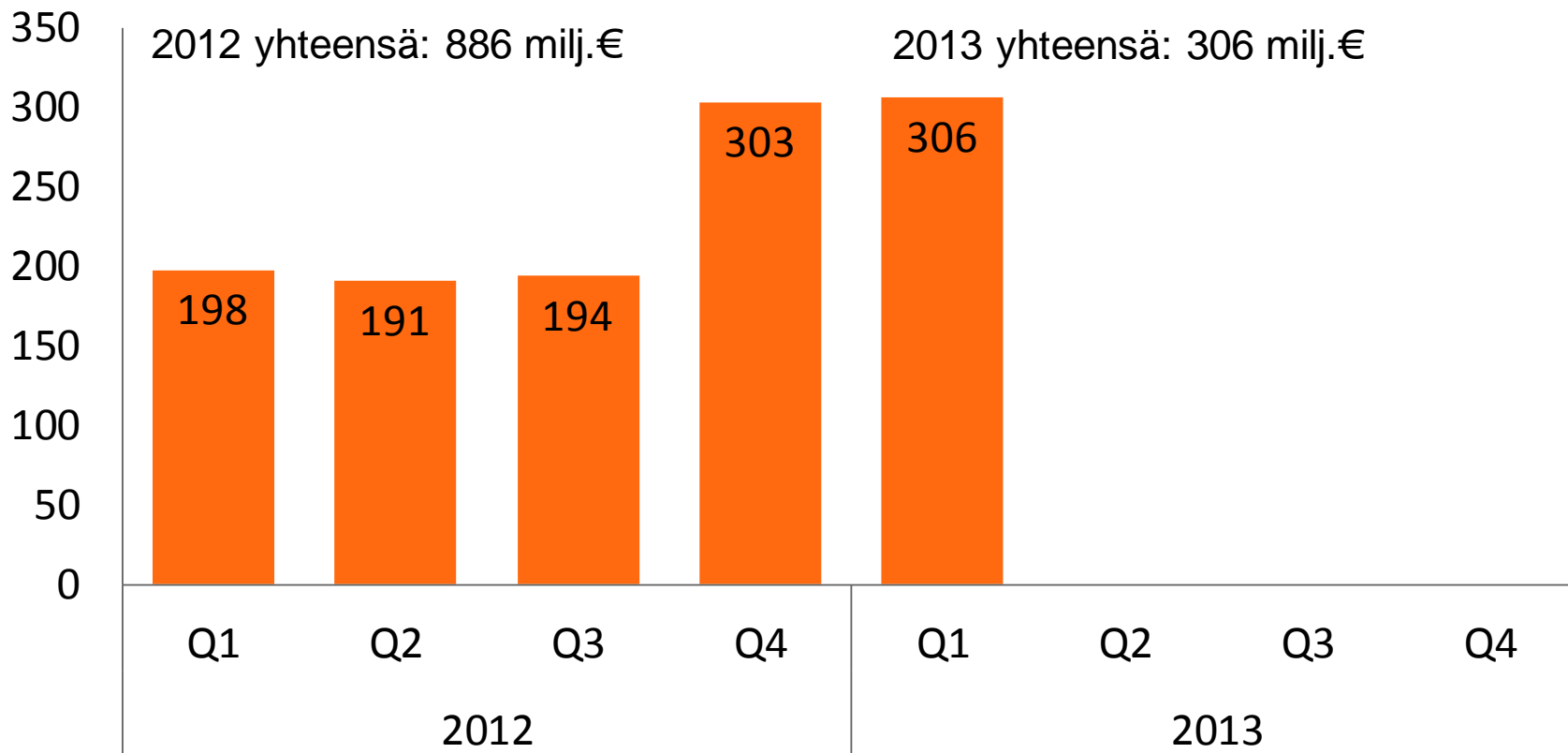
Rahastojen nettomyynti vuosineljänneksittäin

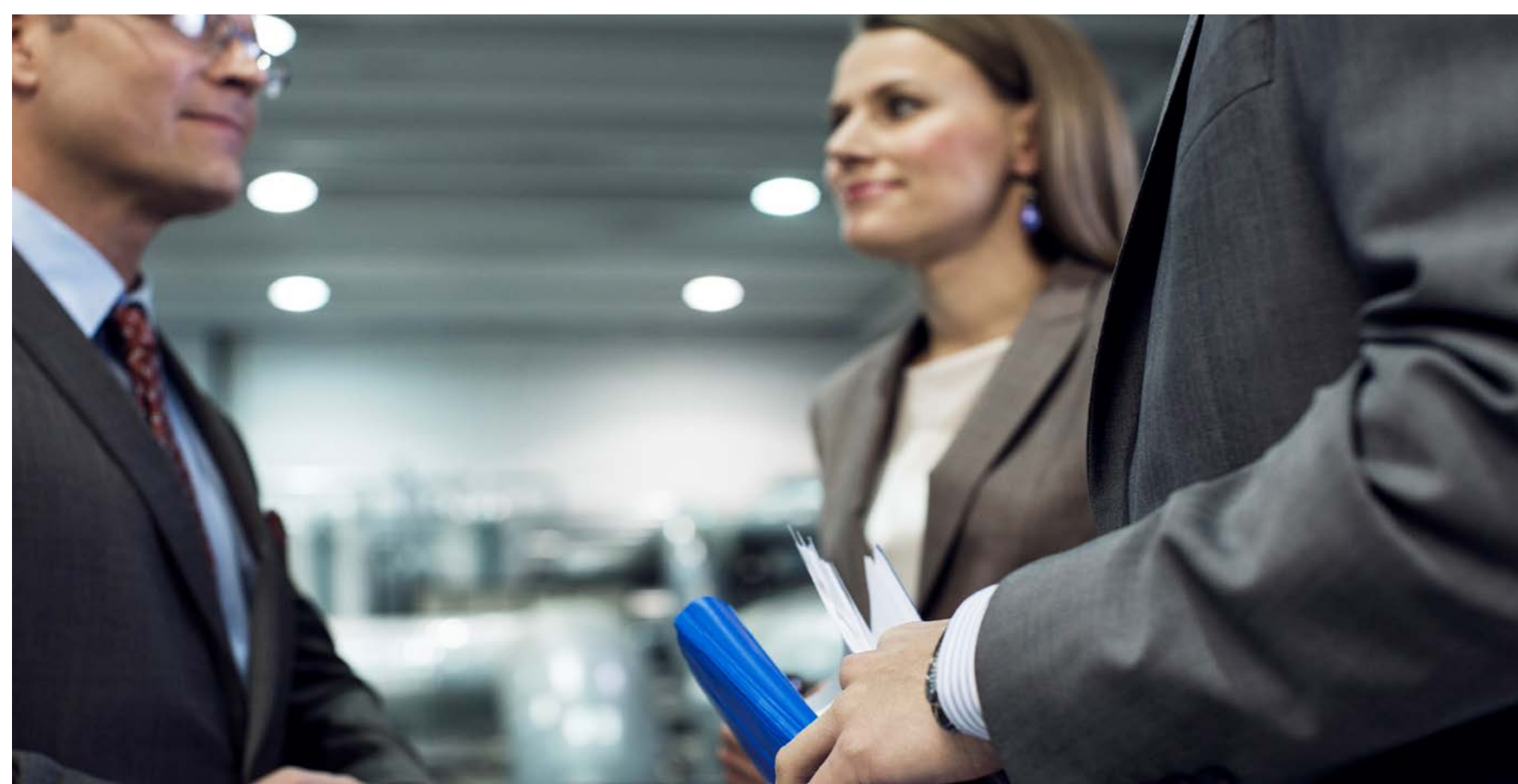
OP-Pohjola-ryhmä

Henki- ja eläkevakuutusten maksutulo vuosineljänneksittäin

milj. €

Asiakkaat, jäsenet, ym.

OP-Pohjola-ryhmä

Asiakaskannan jakautuminen

1 000 asiakasta

5 000

4 000

3 000

2 000

1 000

0

12/05

12/06

12/07

12/08

12/09

12/10

12/11

12/12

03/13

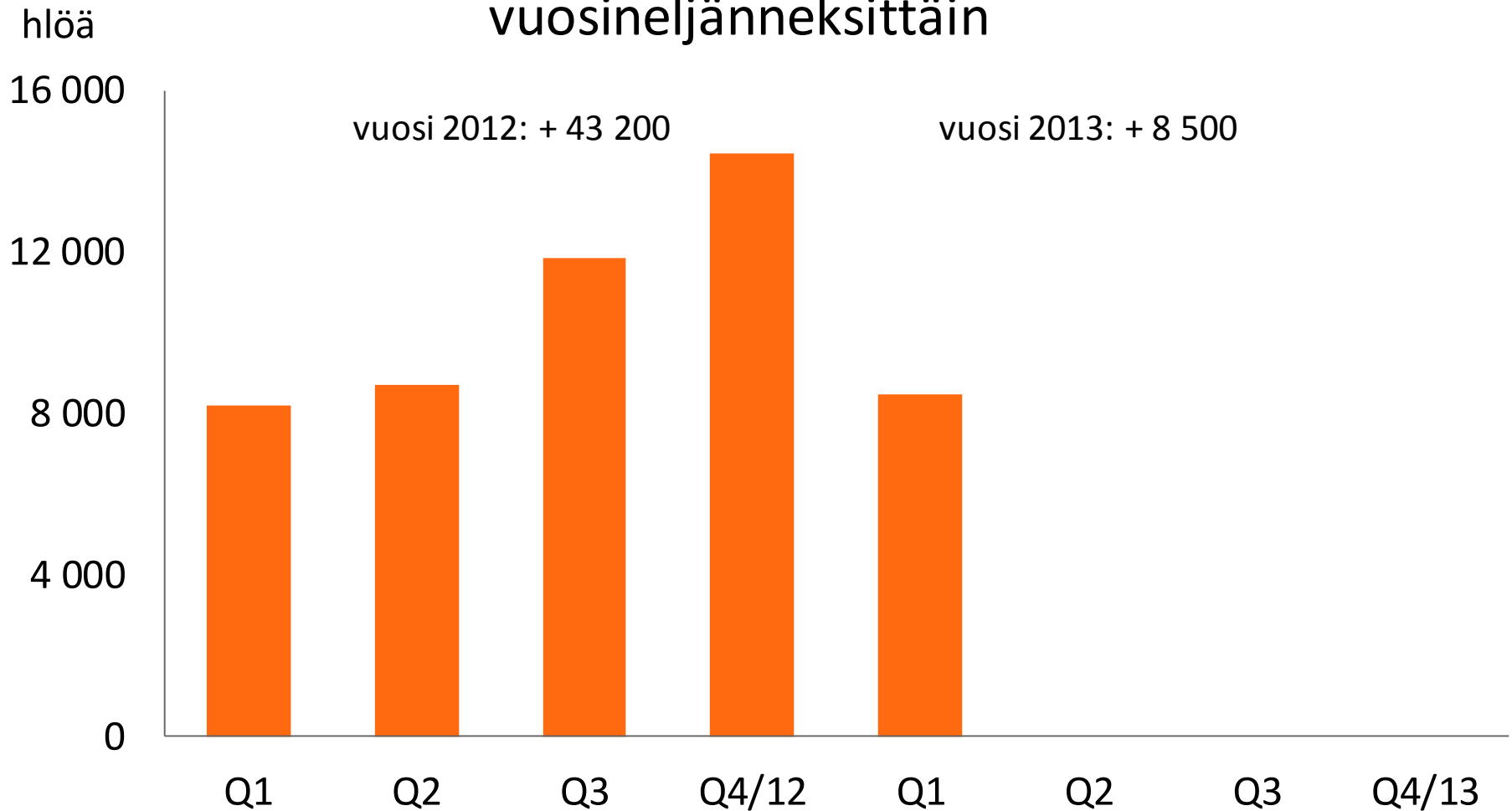
 Pankkiasiakkaat

 Pankki- ja vahinkovakuutusas.

 Vahinkovakuutusasiakkaat

OP-Pohjola-ryhmä

Omistajajäsenten nettolisäys vuosineljänneksittäin

vuosi 2012: + 43 200

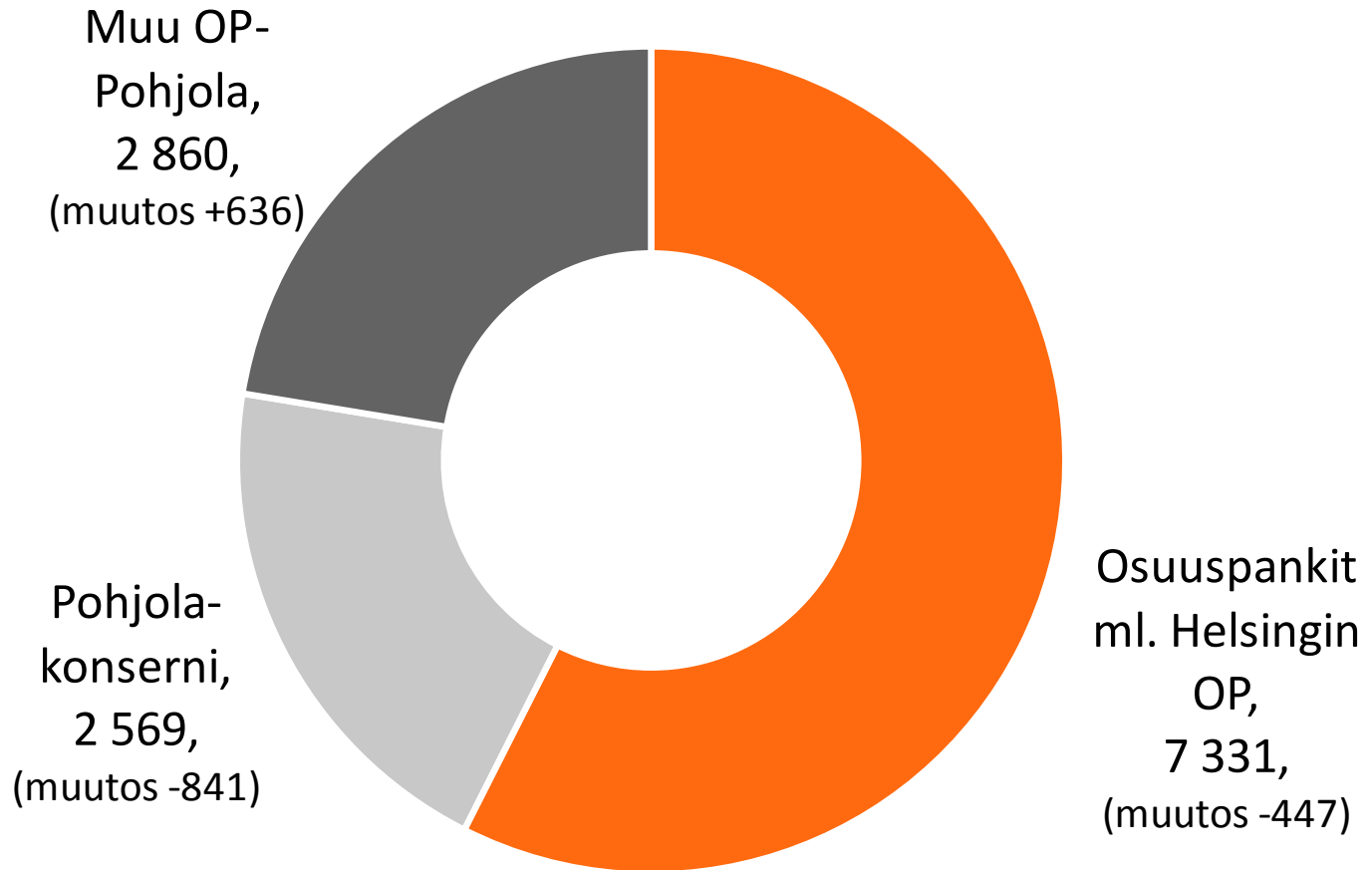
vuosi 2013: + 8 500

OP-Pohjola-ryhmän henkilöstö

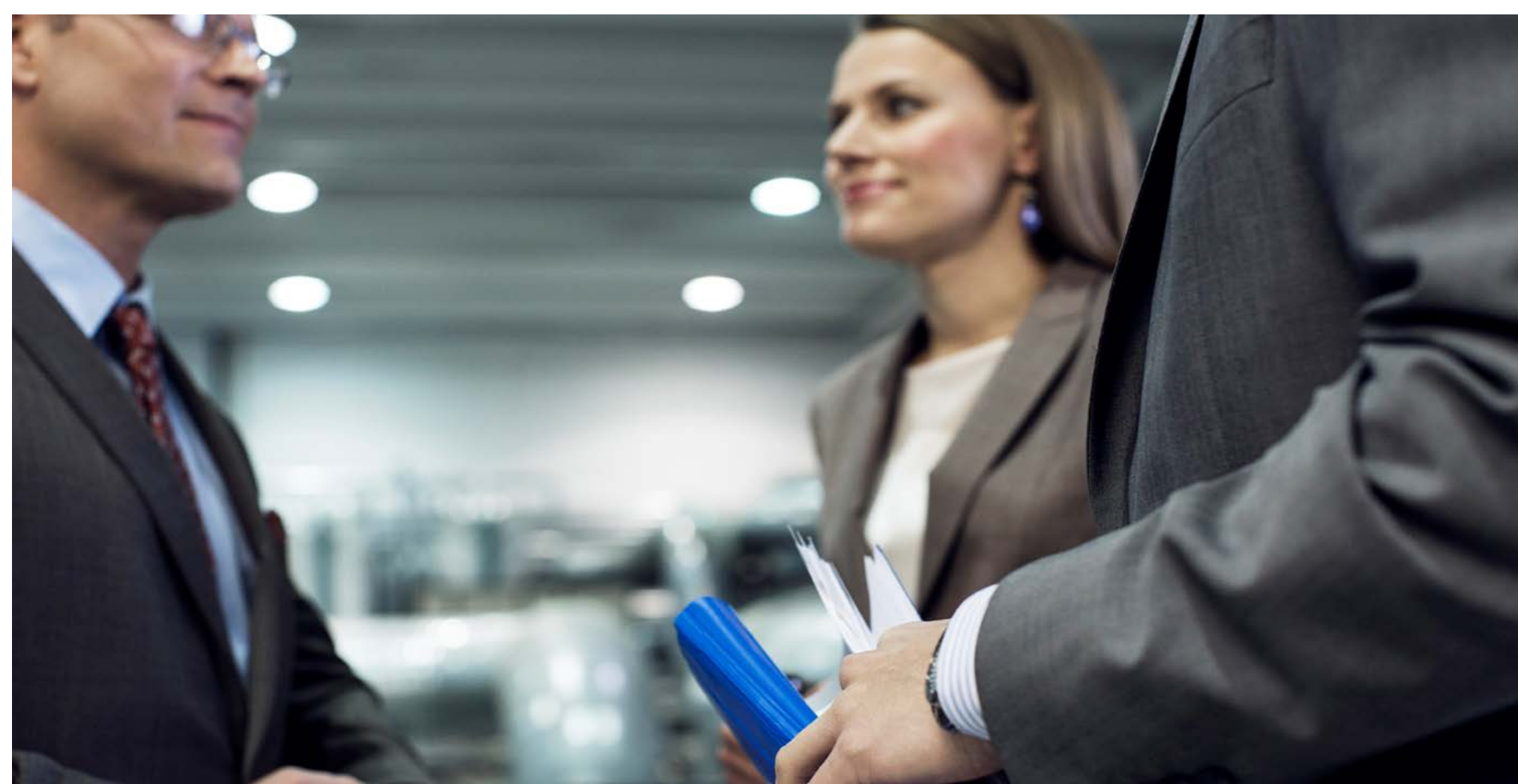
31.3.2013

yhteensä 12 760 henkilöä (-652 vuodessa)

OP-Pohjola-ryhmän palveluverkko

	31.3.2013	Muutos vuoden alusta, kpl	12 kk:n muutos, kpl
Verkkopalvelusopimukset	1 619 000	8 000	46 000
Toimipaikat	502	-17	-30
joissa sekä vahinkovakuutus- että pankkipalvelut	354	4	9
Private banking -toimipaikat	38	1	2
Internet-asiakaspäätteet	520	-10	-27

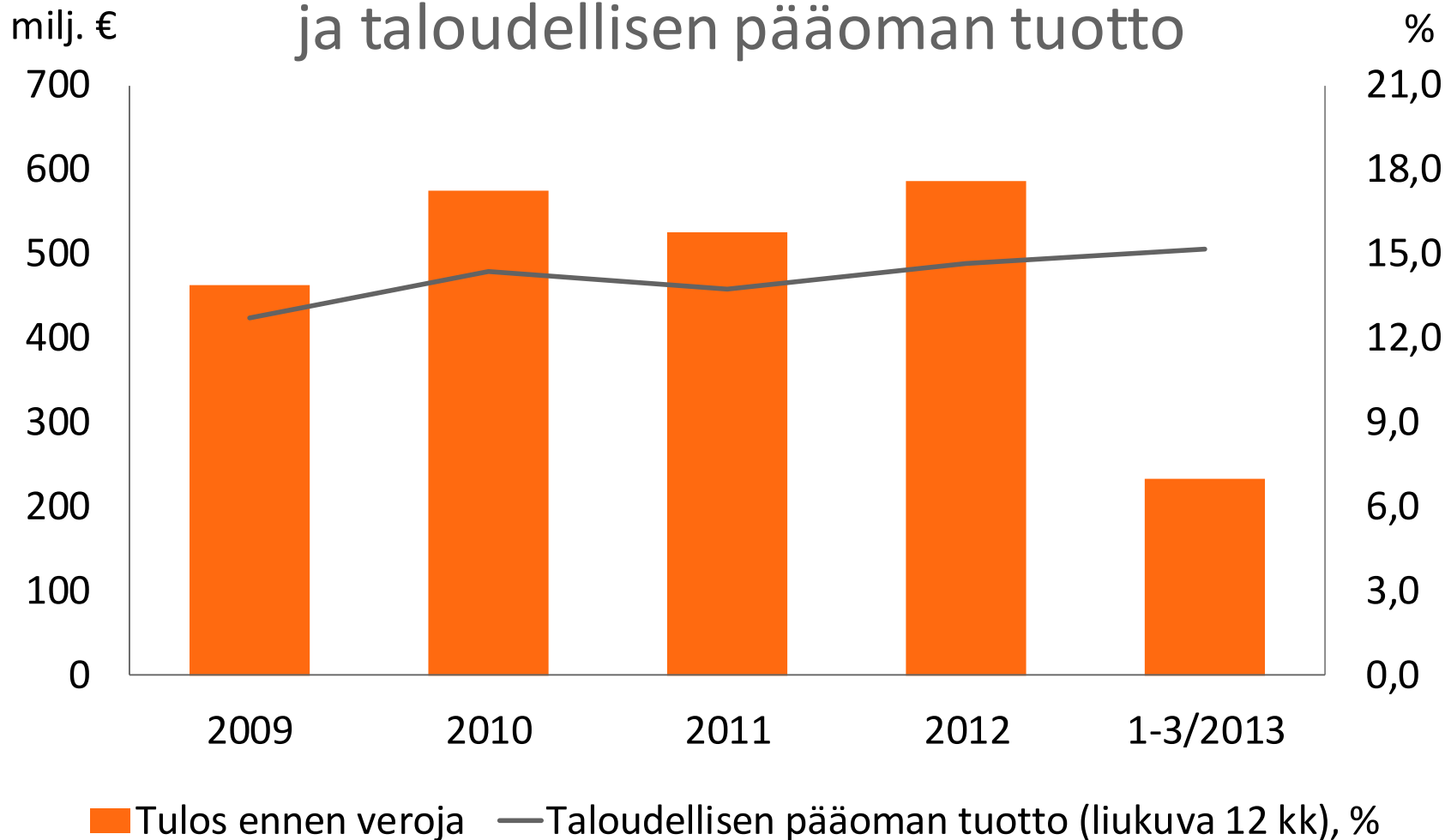

5-vuotisaikasarjat

OP-Pohjola-ryhmä

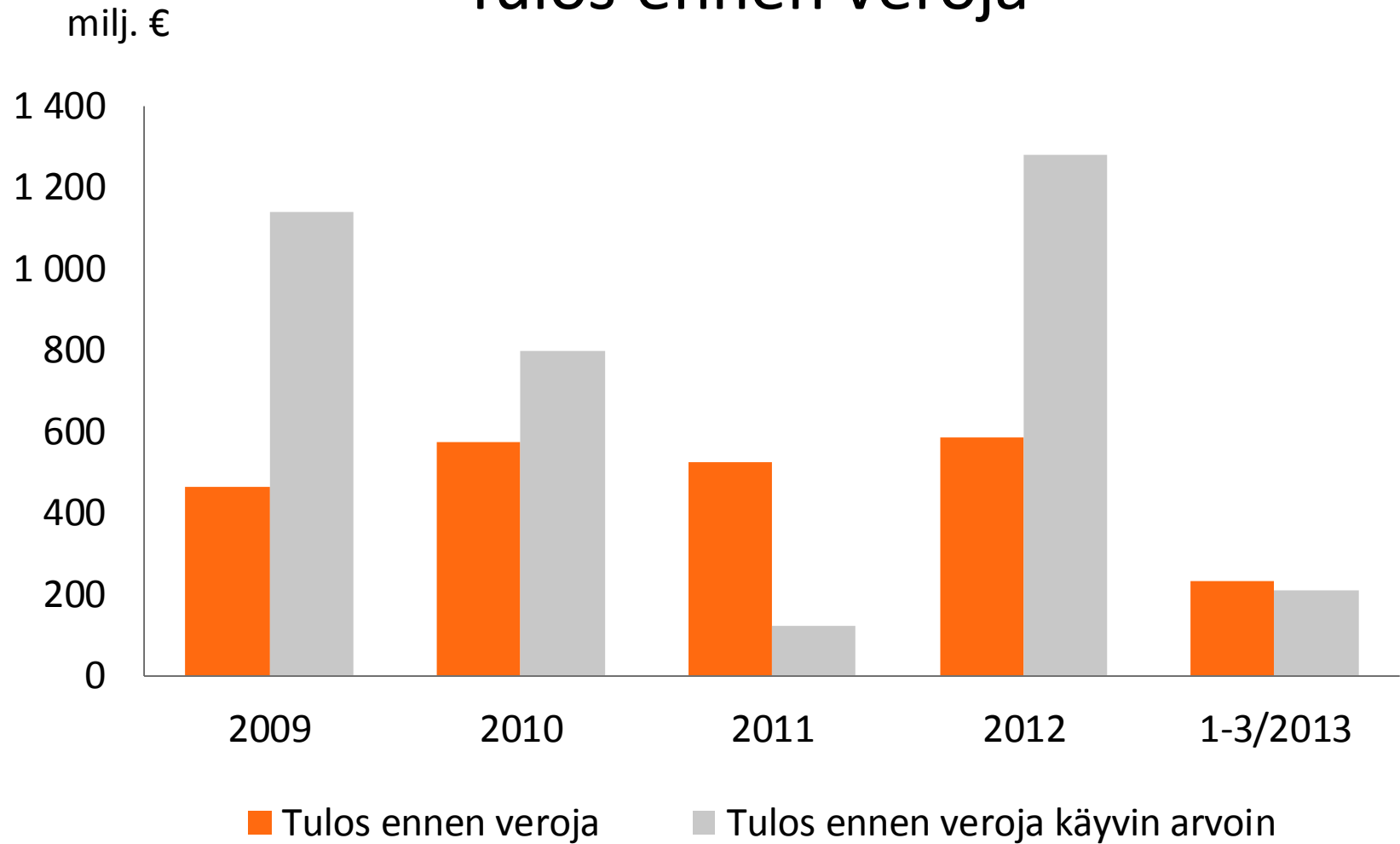
Tulos ennen veroja

ja taloudellisen pääoman tuotto

OP-Pohjola-ryhmä

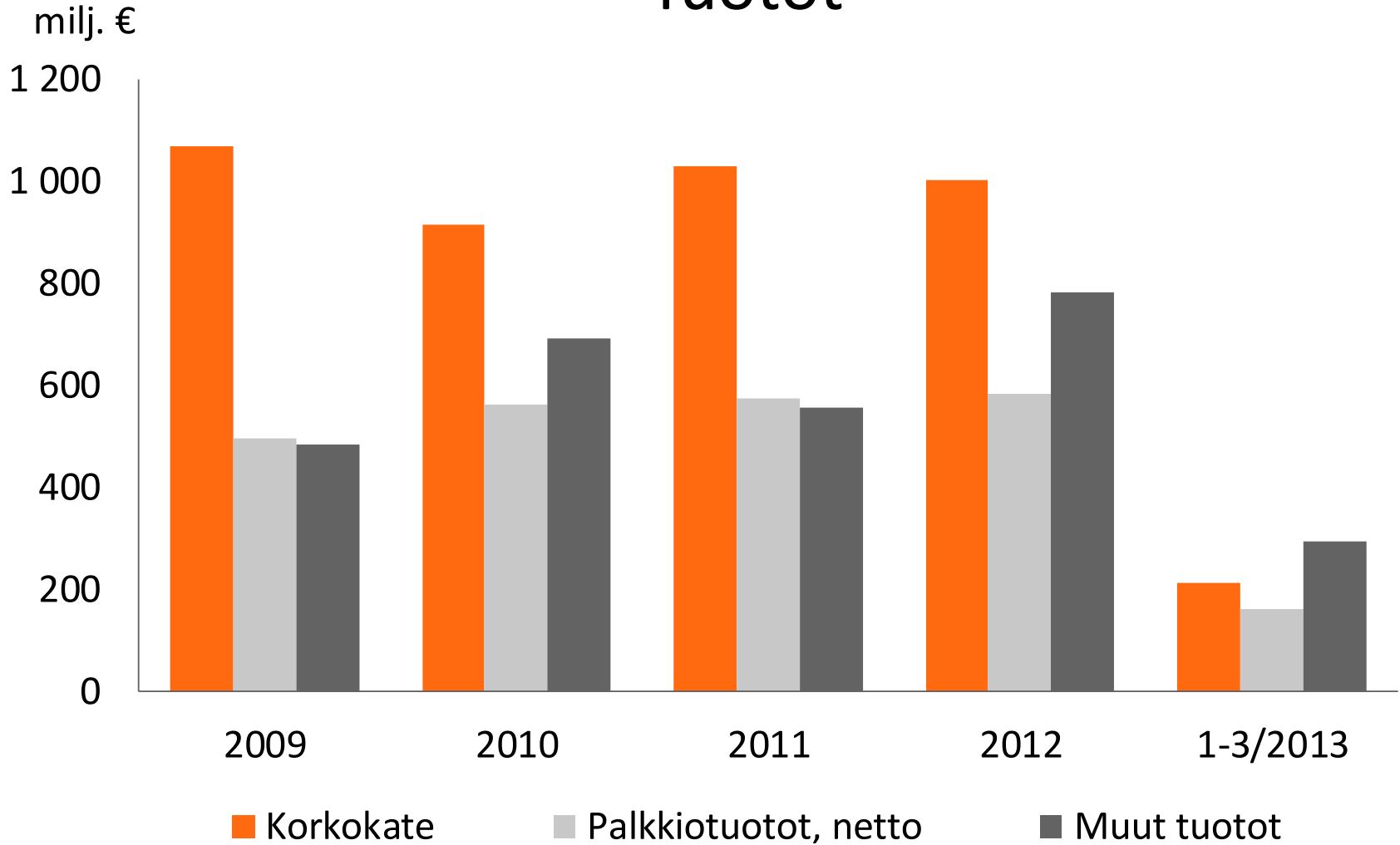
Tulos ennen veroja

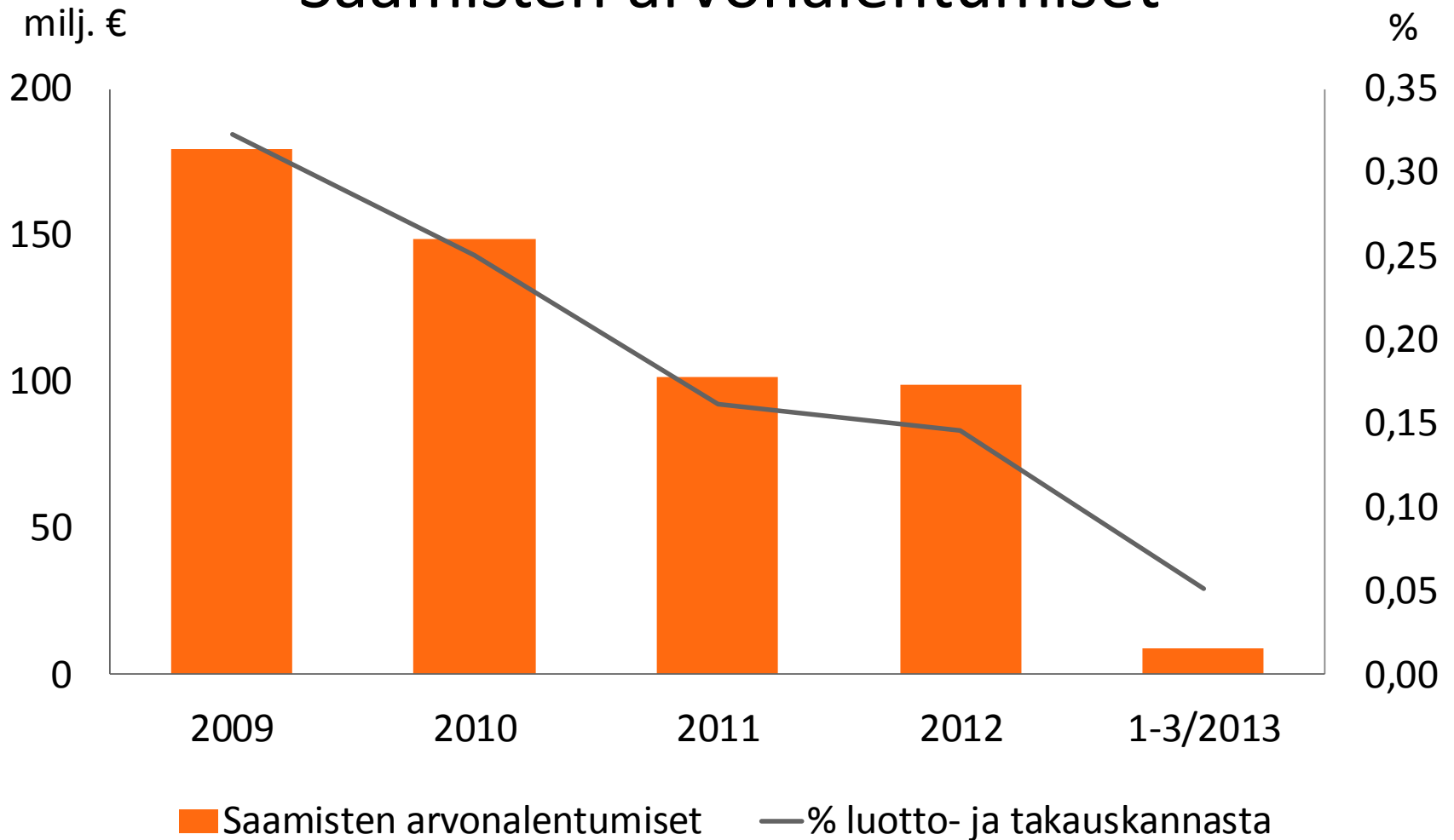
OP-Pohjola-ryhmä

Tuotot

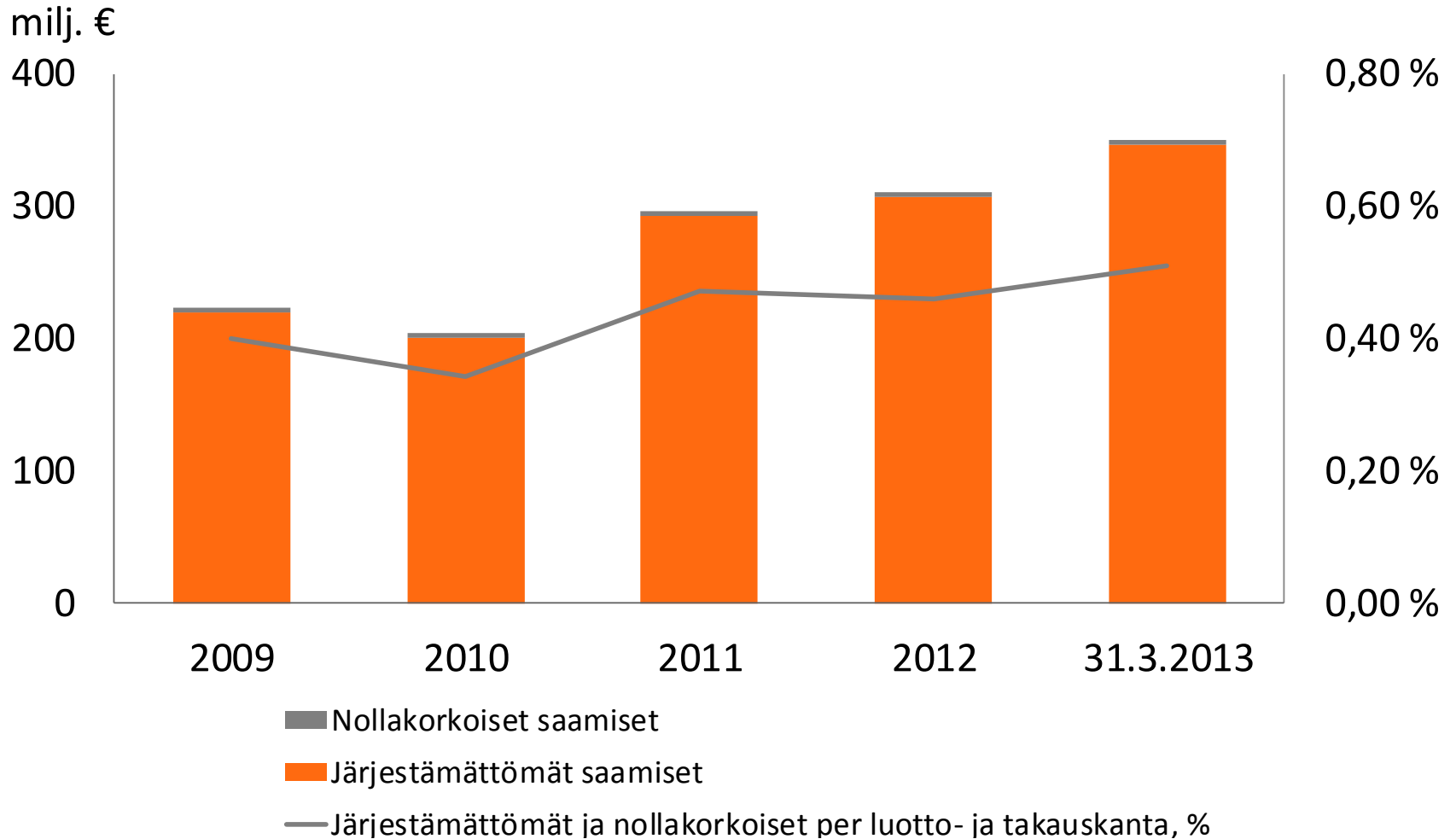
OP-Pohjola-ryhmä

Saamisten arvonalentumiset

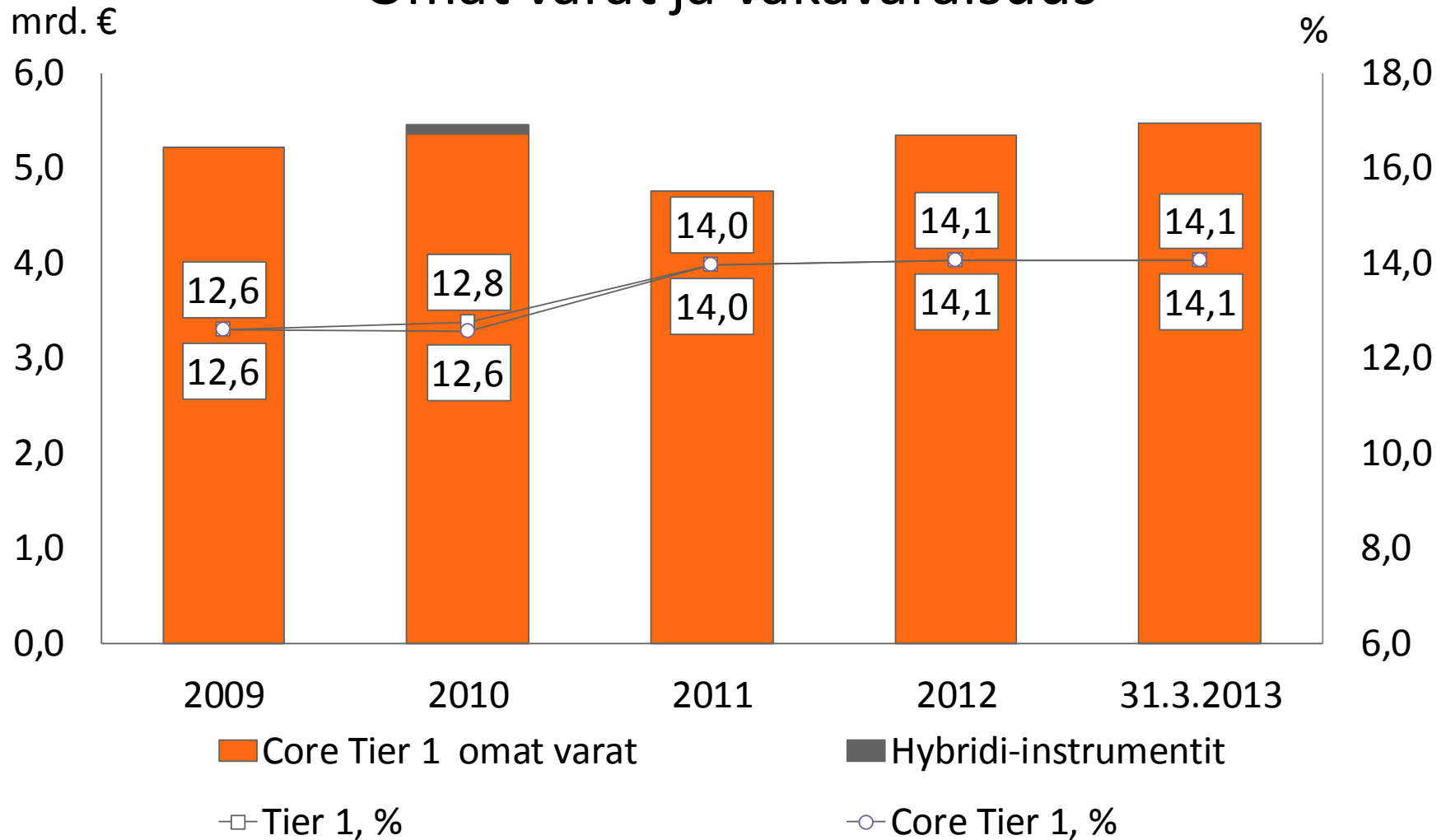
OP-Pohjola-ryhmä

Järjestämättömät ja nollakorkoiset saamiset

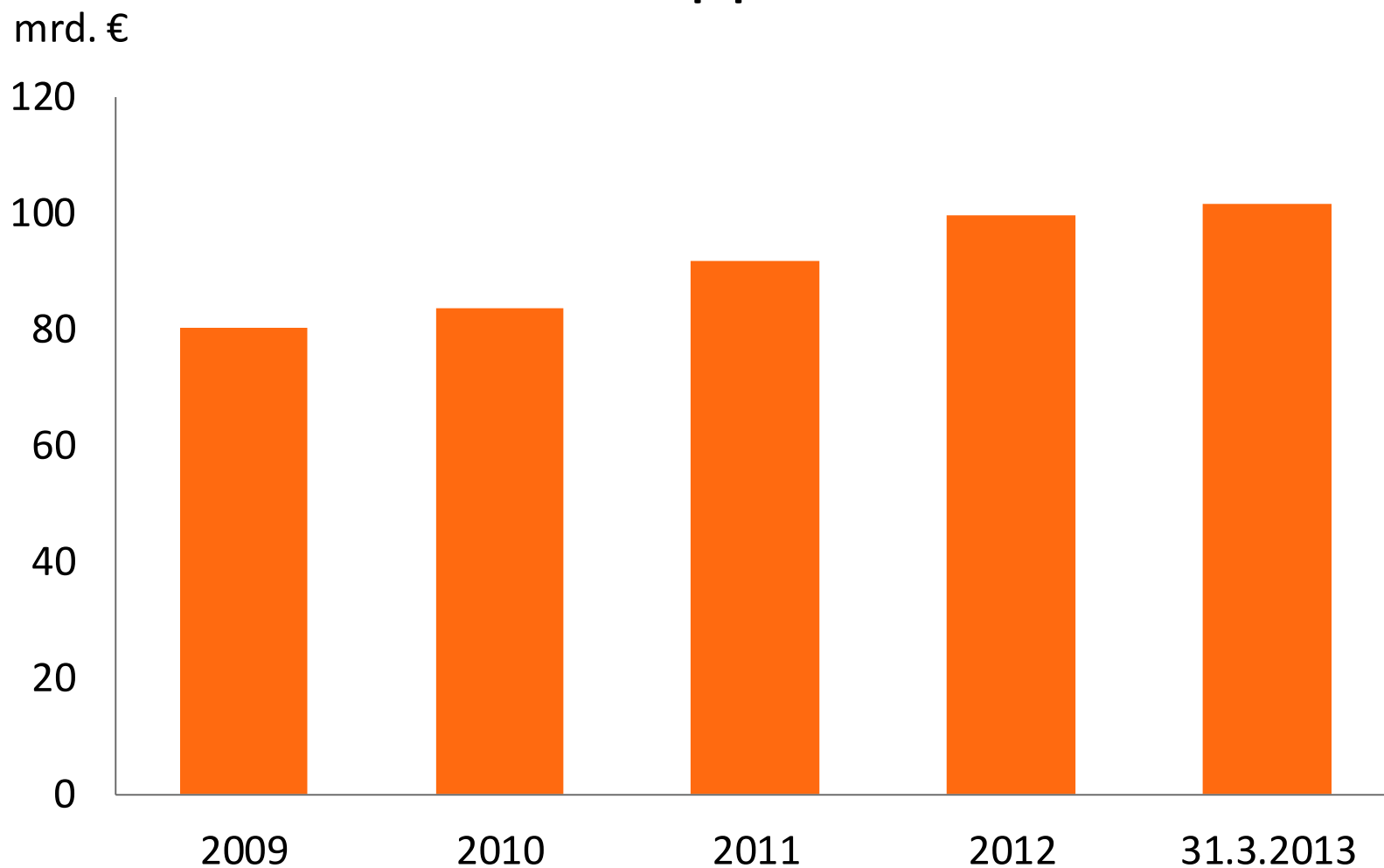
Osuuspankkien yhteenliittymä

Omat varat ja vakavaraisuus

OP-Pohjola-ryhmä

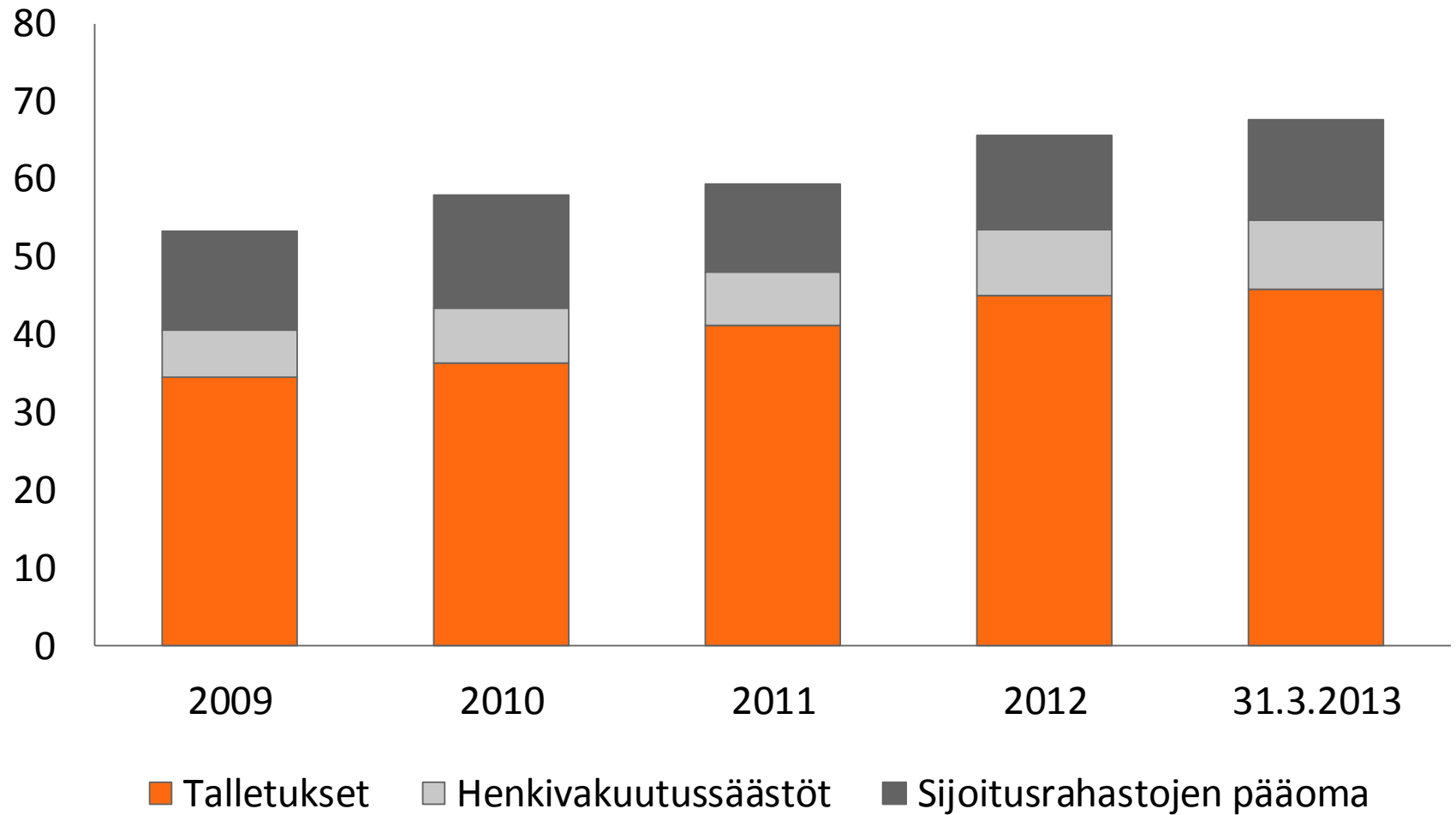
Taseen loppusumma

OP-Pohjola-ryhmä

Asiakasvarat

mrd. €

■ Talletukset

■ Henkivakuutussäästöt

■ Sijoitusrahastojen pääoma

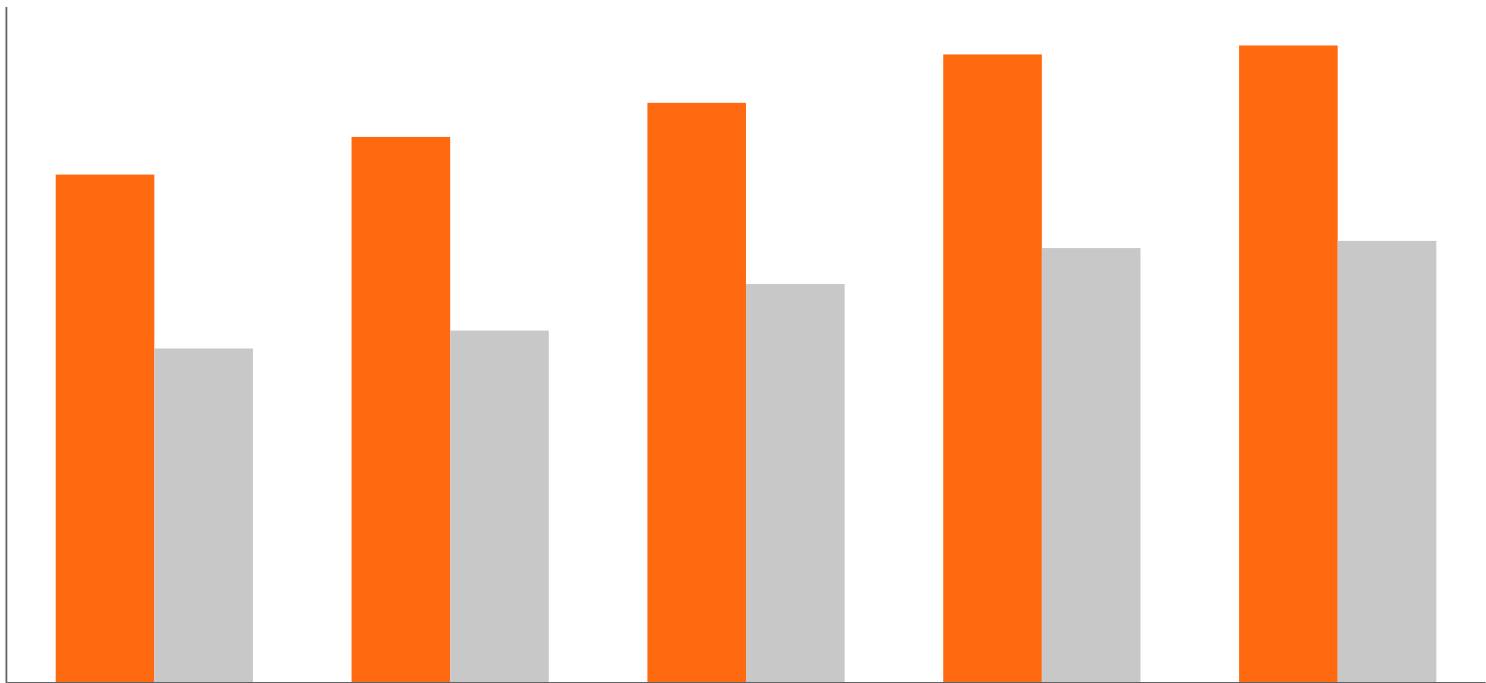

OP-Pohjola-ryhmä

Luotot ja talletukset

mrd. €

70
60
50
40
30
20
10
0

2009

2010

2011

2012

31.3.2013

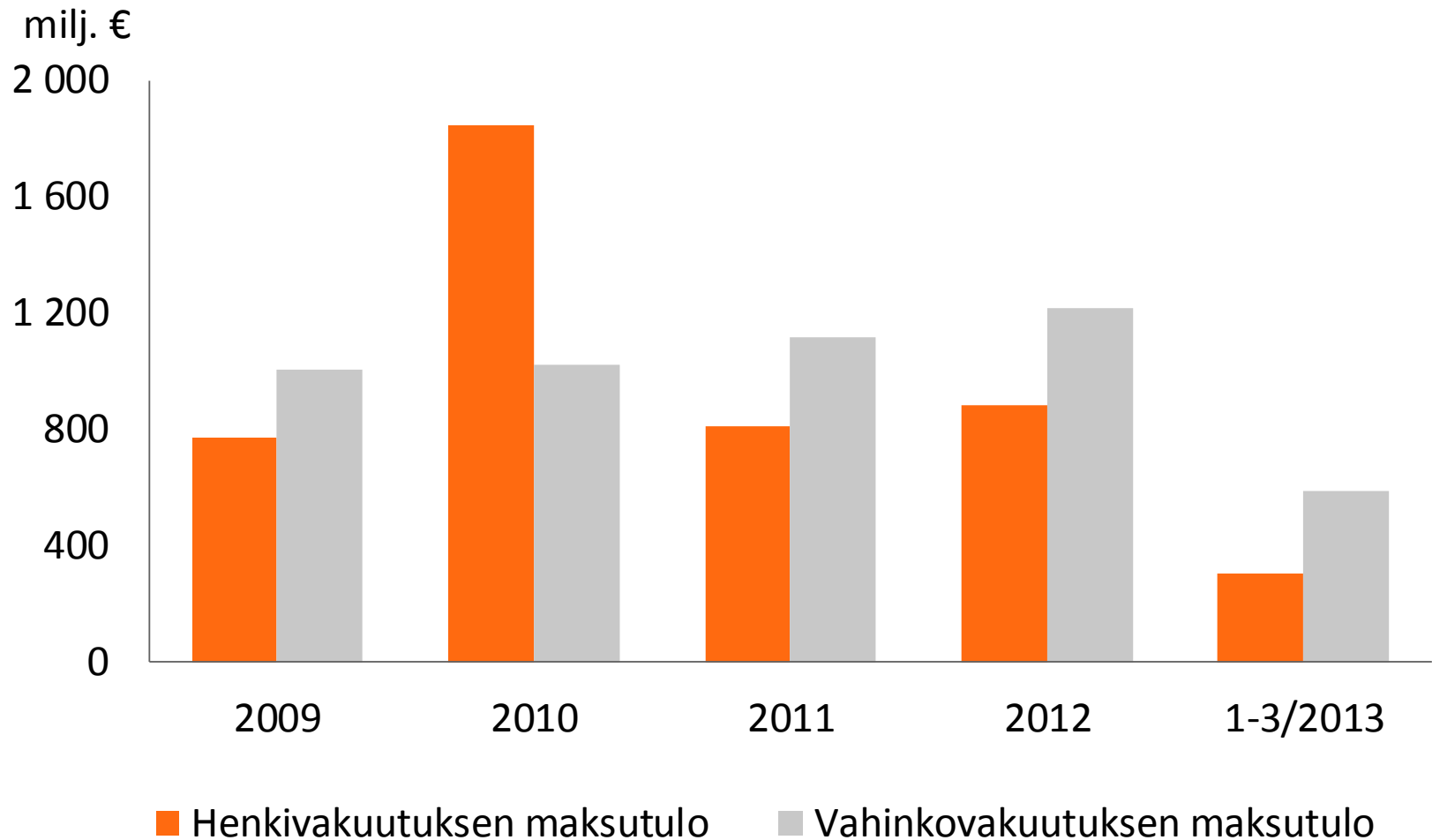
■ Luotot

■ Talletukset

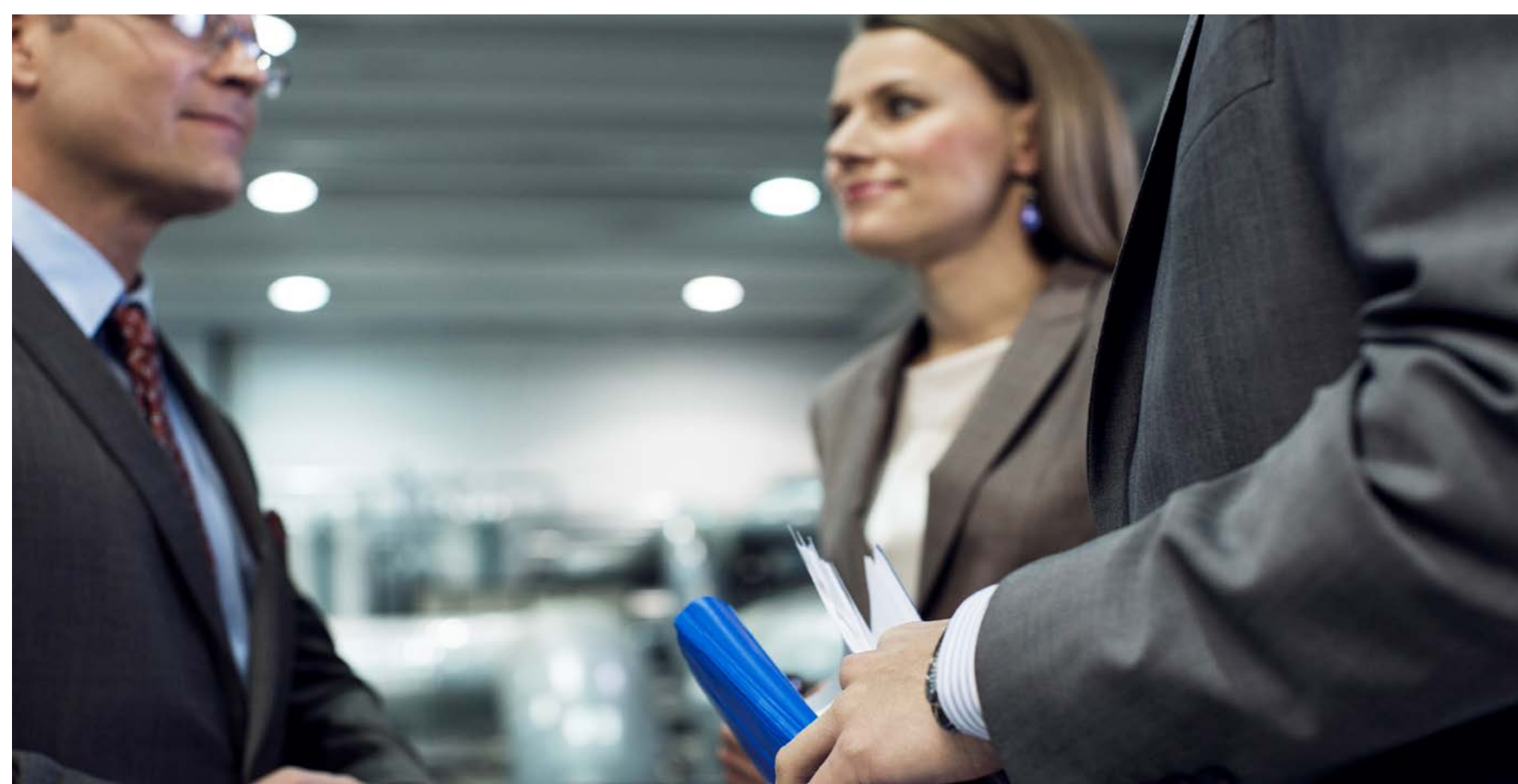

OP-Pohjola-ryhmä

Henki- ja vahinkovakuutuksen maksutulo

Kiitos